

**AZ ALTISZ ALAPÍTVÁNYI
GIMNÁZIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2013.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	4
Iskolahasználók köre	4
2. Alapvetések, nevelési alapelvek, általános céljaink	5
2.1 Alapvetések	5
2.2. Nevelési alapelvek	7
2.3. Általános céljaink	8
3. A képzés rendje	11
3.1 A képzés szakaszai	11
3.1.1 9 -10. évfolyam	11
Célok és feladatok	11
A fejlesztés fő területei	12
A 9- 10. évfolyam képzési jellemzői	13
3.1.2 11-12. évfolyam	13
Célok és feladatok	14
A fejlesztés fő területei	14
A 11-12 évfolyam képzési jellemzői	16
3.2 Tanórán kívüli tevékenységrendszer	16
4. A pedagógiai folyamat	17
4.1 Sajátosságai, jellemzői	17
4.1.1 A patronáló tanár	18
4.1.2 Személyes foglalkozások	18
4.1.3 Szakemberek bevonása az iskolai és egyesületi munkába	18
4.2 Tevékenységformái	19
4.2.1 Epochák	19
4.2.2 Hagyományos tanítási órák	20
4.2.3 Projektek	20
4.2.4 Téma nap, témahét	21
4.3 A folyamathoz hozzárendelt idő	21
4.3.1 A tanítási év	21
4.3.2 A tanítási hét	23
Általános heti órarend	23
4.3.3 A tanítási nap	23
4.4 A motiváció, ellenőrzés - értékelés, osztályozás	24
4.4.1 Motiváció	24
4.4.2 Ellenőrzés	24
4.4.3 Értékelés	25
4.4.3.1 Az értékelés funkciója:	25
4.4.3.2 Az értékelési rend követelménye:	26
4.4.3.3 Az értékelés formái	26
4.4.4 Érdemjegyek	27
4.5 Vizsgák	28
4.5.1 Tanulmányok alatti vizsgák	28
4.5.2 Érettségi vizsga	28
4.6 A folyamathoz hozzárendelt pedagógiai feladatok	28
4.6.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	28
4.6.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	29
4.6.3 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	30

4.6.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	30
4.6.5 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program és a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése	32
4.6.5.1 Diszlexia, diszgráfia	34
4.6.5.2 Diszkalkulia	35
4.6.5.3 Kiemelt fejlesztései feladatok	36
4.6.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	37
5. Az iskolaközösség	37
5.1 Nevelőtestület	37
5.2 Az patronáló tanárok közössége	38
5.3 Egyéni feladatok az iskola szervezetében	38
5.3.1 Iskolavezetés	38
5.3.1.1 Igazgató	38
5.3.1.2 Igazgató helyettes	38
5.3.2 Pedagógusi feladatok	39
5.3.2.1 Szaktanári feladatok	39
5.3.2.1 Patronáló tanár	40
5.4. A Tanulók	41
5.4.1 Jogviszony létesítése	41
5.4.1.1 Felvételi	41
5.4.1.2 Átjelentkezés más középiskolából	42
5.4.2 Továbbhaladása	43
5.4.3 Kötelező közösségi szolgálatáról	44
5.4.4 Jogviszonyának megszűnése	44
7. Iskolahasználók az iskolai közéletben	45
7.1 Tanulók a közéletben	45
7.1.1 Diákönkormányzat	46
7.2 Szülői részvétel az iskolai közéletben	46
8. Az iskola kapcsolatrendszere	48
8.1 A szülőkkal való együttműködés, kapcsolattartás formái	48
8.2 Kapcsolat a sportegyesületekkel, edzőkkel	49
8.3 Kapcsolataink más intézményekkel	49
8.4 Az iskola népszerűsítésének formái	50
9. Az iskola helyi tanterve	51
9.1. Óraszámok-tantárgyak	51
9.1.1 Kötelező tantárgyak	51
9.1.2 Választható tantárgyak, foglalkozások	51
9.1.3 Tantárgyi keretek	52
9.2 A tankönyvek kiválasztásának elvei	56
10. Érettségi vizsga	57
10.1 Középszintű érettségi vizsga	57
10.2. Emelt szintű érettségi	57
10.3. Érettségi vizsga témakörei	57
11. Érvényességi rendelkezések	58
12. A program további elemei	58

1. Bevezetés

Az Altisz Alapítványi Gimnáziumot (AAG) 2001-ben egy nagyvállalat vezetője által alapított magánalapítvány hozta létre, és tartja fenn azóta is. Az intézmény megalakulását nagyban elősegítette, hogy az ezredfordulóra már több alapítványi fenntartású intézmény jött létre, mintát és szakmai támogatást adva az iskolaalapításhoz. Az AAG egy pedagóguscsapat közösen összeállított programja alapján alakult meg, amivel az ezredforduló egyre bővülő oktatási kínálatában keletkező „űrt” az élsportolók oktatásának „hiányát” szeretnénk volna betölteni.

A kezdeti fő célkitűzés, amely a teniszakadémián versenyszerűen sportoló gyerekek oktatását-nevelését, valamint sporttevékenységét összevontan, egy intézményben valósítja meg, mára már jelentősen átalakult. A 12 éves fennállás óta iskolánk oktatási struktúrája egyre népszerűbb lett a különböző sportágak sportoló fiataljai, illetve egyesületük körében, így a tenisz mellett mára már más sportágak képviselői is előszeretettel választják intézményünket. Szoros kapcsolatot ápolunk a különböző sportágak egyesületeivel, szövetségeivel. Kiemelt együttműködő partnereink: Magyar Úszó Szövetség, Kóbánya SC, Ferencvárosi Torna Club, teniszakadémiák. **Oktató munkánk elismeréseként a 2013-ban a Magyar Úszó Szövetség bázis** valamint a **Ferencvárosi Torna Club hivatalos partneriskolája** lettünk.

Az alapítás óta eltelt évtizedben, a program elemeiben meg kellett találnunk az állandóságot folyamatos változás viszonyai között. Az állandóság, a stabilitás megőrzése és a jogszabályi környezet megfelelése mellett a **program** időszakonkénti **korrekciója** jellemzi az iskola gyakorlatát. A módosítások természetes okai elsősorban a tapasztalatok felhalmozódása, a társadalmi környezet változása, hibák korrekciója és a megvalósíthatósági cél elérése voltak. Ehhez hozzájárul még, a jogi környezet változása, átalakulása és a társadalmi elvárások átalakulása is. A pedagógiai program számos elemében igyekeztünk **beépíteni reformpedagógiai irányzatok törekvéseit, módszereit, jól bevált gyakorlatait.**

Iskolahasználók köre

A pályaválasztást a gimnáziumi tanulmányok kezdetén elsősorban a szülői ház, a szülők ambíciója, másodsorban a tantárgyakhoz való viszony, harmadsorban a kortárs csoportok hatása motiválja, a sportolók esetében ez még kiegészül a **sporttevékenység és a tanulás összeegyeztethetőségével is.**

A választás a sportoló gyermekek szüleinek körében nagyobb odafigyelést, körültekintést igényel, hiszen gyermekeik életmódja miatt **speciális elvárásaik vannak az iskolával szemben.** Ha ezek az igények valamilyen okból nem teljesíthetők, akkor a fiatal sportolóknak **gyakran választaniuk kell a sport és a tanulás között.** Ezt a döntést a **mi iskolánkban** nem kell meghozniuk: a sport és a tanulás az epochális rendszer és ez egyéni órarendek kialakításával könnyen **összeegyeztethető.**

Tekintettel arra, hogy az AAG az élsportolók oktatását vállalta fel, és a napi 4-6 órás feszített edzési idő mellett felkészíti a fiatalokat az érettségire, felsőfokú tanulmányokra, az értelmiségi pályákra, önmagában **megmutatja** és ezen keresztül **meg is határozza az iskolahasználók körét.**

Az iskolában, kiegészítő támogatás hiányában – a **szülők fedezik a költségek egyre növekvő részét**. Bár differenciált a hozzájárulás mértéke, a költségterítés miatt többnyire csak olyan családoknál jelenünk meg iskolai alternatívaként, akik a „hagyományos” iskolai oktatást nem tudják összehangolni az élsportolói aktivitással, valamint anyagilag is hozzá tudnak járulni a költségesebb program végrehajtásához.

Tapasztalataink szerint a hozzánk érkező **diákok egy részénél kisebb mértékben van jelen** a sokirányú érdeklődés, a kíváncsiság, a szükséges mértékű akaraterő, a tapasztalat és a tudás elvárható szintű tisztelete, a tolerancia, a kapcsolatteremtő technikák, illetve a társas érintkezés szabályainak ismerete és betartásának igénye. Ugyanakkor **nőtt** a gyerekek érdekérvényesítésre vonatkozó igénye, és változtak **az iskolával, a tanárokkal és az egymással szembeni elvárásaik**. A tapasztalt hiányosságok és változások nagy része „kortünet”, más részeinek viszont mélyebb, társadalmi eredetű gyökerei vannak. Ennek ellenére úgy látjuk, hogy az iskolának és a nevelőmunkának még napjainkban is meghatározó szerepe van az **értékrend és a szokások alakításában**, a tanuláshoz való viszony javításában, az **igényesség szintjének emelésében**, az aktivitás tárgyának, irányának alakításában.

A pályaválasztást a gimnáziumi tanulmányok kezdetén elsősorban a szülői ház, a szülők ambíciója, másodsorban a tantárgyakhoz való viszony, harmadsorban a kortárs csoportok hatása motiválja, a sportolók esetében ez még kiegészül a **sporttevékenység és a tanulás összeegyeztethetőségével** is. A választás a sportoló gyermekek szüleinek körében **nagyobb odafigyelést, körütekintést igényel**, hiszen gyermekeik „életmódja” miatt **speciális elvárásai** – a sportolók napjának szükséglet szerinti beosztása, a mindennapos gyakorlásra, edzésre elegendő idő biztosítása, a versenyek ideje alatti hiányzásokból eredő lemaradások csökkentése stb. – **vannak az iskolával szemben**.

Az ő fejlesztésükre, fejlődésük támogatására vállalkozik az AAG.

2. Alapvetések, nevelési alapelvek, általános céljaink

2.1 Alapvetések

Iskolánk pedagógiai, szakmai programjának legfontosabb alapvetése a **sportolói létforma és az oktatás-nevelés összehangolása**. A versenysportban ahhoz, hogy a gyerekek az élmezőnyben maradhassanak, napi 4- 5 óra edzésre van szükség. Az edzésekre fordított idő, a hazai és nemzetközi versenyeken való részvétel, a fiatalok iskolai munkájában jelentős kiesést okoz, ezért programunk összeállítása során **speciális tanulási- és tanóra szervezési forma** kialakítását tartottuk fontosnak, hogy diákjaink terhelését egyenletesebbé tegyük és elkerüljük a túlterhelésből adódó problémákat.

A versenysporthoz igazított képzési rend kialakítása mellett fontos alapelvként jelenik meg a **személyközpontúság**. Szándékaink szerint ez abban is megmutatkozik, hogy iskolánk az oktatás mellett **szocializáló, képességfejlesztő, érték- és normaközvetítő feladatra** is vállalkozik. Ennek megfelelően alakítottuk ki a személyes kapcsolatokat leginkább erősítő, folyamatos együttműködést igénylő **tevékenységformákat (epochális tananyag-feldolgozás, projektek) és szervezeti formát** (patronáló tanári rendszer).

Az iskola akár tudatában van, akár nem, valamilyen formában hat tanítványai személyiségére, információt közvetít, képességet fejleszt, értékeket, normákat közvetít, hatással van szociális képességeikre, társadalmi betagozódására. Véleményünk szerint egy-egy **iskolát az tesz sajátossá, hogy miképpen határozza meg prioritásait**, milyen szerepekre vállalkozik, **mennyire hangolja össze a vállalt funkciókat** és ezek megvalósíthatóságát. Az élsportoló fiatalok mindennapjait a sport és az iskola tölti ki. Ezekben a közegekben alakulnak ki, változnak szokásai, együttműködési formái. Erőfeszítéseik, sikereik, konfliktusai, kudarcaik, alakítják jellemüket, szokásaikat, értékrendjüket, így az iskolára a **személyiségfejlesztés terén nagyobb feladat** hárul.

A személyiségfejlődés folyamatában véleményünk szerint fontos szerephez jut a **motiváció** is. Az iskolánk elveinek háttérében az a meggyőződés áll, hogy **minden gyerek más-más személyiség**. Eltérők az adottságaik, motiváltságuk, más értékekkel rendelkeznek. Programunkban célul tűztük ki, hogy minden gyerek **találja meg** iskolánkban személyes motivációjának, tehetségének, szociális és kulturális háttérének leginkább **megfelelő célokat, tevékenységeket**, módot adva **önismeretük fejlődésére, reális énképük kialakulására**.

Tekintettel arra, hogy az utóbbi években számos sajátos nevelési igényű gyerek kerül hozzánk – az AAG pedagógiai rendszere lehetővé, sőt **szükségszerűvé** teszi az **egyéni foglalkozást**. Véleményünk szerint az AAG éppen a személyes pedagógiája miatt, céljaiban, módszerében, tanulásszervezési eljárásaiban vált alkalmassá a tehetséggondozásra és az integrált oktatásra.

A tananyagok, tantárgyak, tantervek, az időfelhasználás és a munkarend a **pedagógiai programnak alárendelten** készültek és kerülnek megszervezésre.

Az AAG programjának kiemelt alapelve, hogy az iskola tevékenysége az adott jogszabályi környezet figyelembevételével mellett, **a család a szakma és a sportegyesületek/szövetségek közötti együttműködésre** épül. Az AAG feladata az iskolahasználók pedagógiai, képzési szükségleteinek a kielégítése, melyet jelen programja alapján vesznek igénybe. A szakmai program nyilvánossága és közérthetősége lehetővé teszi, hogy a minket választó családok a program alapján döntsenek az iskoláról.

Iskolánk alapelvei közt említhetjük a **családias légkör** kialakítására irányuló törekvésünket is. A **kis létszámú évfolyamok, a mindennapos találkozások lehetősége** elősegítik és kedvezően befolyásolják ennek kialakulását, s ebben a légkörben lehetőség nyílik az egyéni és csoportos beszélgetésekre, megbeszélésekre, értékelésre, egyeztetésekre, programok szervezésére egyaránt.

Az AAG alapítványi fenntartású iskola. Az alapítvány kuratóriumában és ellenőrző testületeiben az alapító, az iskola pedagógusai a szülők és a tanulók képviselői biztosítják a társadalmi elvárások megjelenítését.

A tanulók eltérő személyiségfejlődési ütemének, különböző adottságainak, motivációjának biztosítása érdekében az AAG **lemondott a nevelés során bizonyos eszközök** - ellenőrző, intó, beírás - **alkalmazásáról**. Úgy gondoljuk, hogy tanítványaink fejlődésének támogatása a szülőkkel, tanulókkal való közös egyedi döntések útján valósítható meg.

2.2. Nevelési alapelvek

A legfontosabb alapelvünk, hogy az élsportban vállalt feladatok teljesítése, és annak egyoldalúsága miatt kialakult „torzulások” hatására **harmonikus személyiségeket fejlesztő gimnáziumként működünk**. Kiemelt nevelési célunk, hogy komplex fejlődési lehetőséget biztosítsunk diákjaink számára.

- **Alapos szaktárgyi tudás:** az alapképzés minden területen biztosítja a tanulók számára az általános műveltség alapjait. Az emelt szintű képzések lehetővé teszik, hogy diákjaink a továbbtanuláshoz szükséges tantárgyakból ismerethez jussanak, ezáltal nem csak a felsőoktatásba történő bejutás, de a bennmaradás is reális lehetőséggé válik.

- **Biztos nyelvtudás:** Szeretnénk, ha a nyelv nem csak cél, hanem eszköz lenne, és a tanulók olyan nyelvismerettel hagynák el az iskolát, amely életükben céljaik elérése érdekében komoly segítséget nyújt.

- **Korszerű informatikai ismeretek:** A középiskolai tanulmányok alatt a diákok mindannyian felkészülhetnek a középszintű érettségire informatika tantárgyból. A jeles eredménnyel végzett tanulók vizsgájukat elismertetve ECDL-vizsgával egyenértékű bizonyítványhoz jutnak. Ez a végzettség a magyar és a nemzetközi munkaerőpiacon is komoly előnyt jelent.

- **Művészeti fejlődés:** A személyiség és a gondolkodás fejlődésének egyik fontos alapfeltétele, hogy a különböző agyféltekék terhelése arányos legyen, ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy a tudományok mellett jusson elég idő a művészetek fejlesztésére is.

- **A mindennapi életben szükséges készségek, munkaformák kialakítása, elmélyítése:** Szeretnénk, ha az itt tanuló diákok olyan készségeket, tulajdonságokat, munkaformákat sajátítanak el, amelyek a munkaerőpiacon is előnyt jelentenének számukra. Jó jegyzetelési készség, lényegkiemelés, igényesség, kooperatív együttműködés, csoportmunka, projektmunka, kommunikációs készség, figyelemorientált munka, koncentrált tanulás.

Elkötelezettség a NAT-ban rögzített **kulcskompetenciák fejlesztésében**.

Ezek a következők:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos és technikai kompetencia
- digitális kompetencia
- hatékony, önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

2.3. Általános céljaink

Céljaink megfogalmazásának kiindulópontja egyszerű tény. Tanítványaink élsportolóként napi 4-6 óra edzés mellett iskolába járnak, ahol különböző tevékenységformákban megjelenítetten **tanulnak**. Ez az elfoglaltságuk, ez adja a tartalmát, keretét személyiségfejlődésüknek, ez a feladatuk, erről szólnak mindennapjaik. **Az iskola/egyesület a munkahelyük, a tanulás/edzés a munkájuk**, ez határozza meg életük ritmusát, ebben vannak sikereik, kudarcaik. Bár törekszünk arra, hogy az iskola munkahely helyett inkább otthonná váljon, az iskola mégsem tekinthet el ettől a tényről.

A tanítás-tanulási rend kialakítása során tehát figyelembe kellett vennünk, hogy az iskola bizonyos értelemben egy kényszerkörnyezet, amely alkalmazkodásra kényszerít, feladatokat ír elő. A kamaszok gyakran így is viszonyulnak hozzá. A globalizálódó információs társadalom újabb és **újabb feladatokat ró az iskolára**. Folyamatosan változó környezetben mára már az iskola szerepe is megváltozott. Más lett az információhoz jutás módja, **az iskola ma már nem a tudás egyetlen forrása**. A tömegkommunikáció, a mindenhová eljutó elektronikus információtechnológia, az internet megváltoztatta az iskola műveltségközvetítő, műveltség- és értékhordozó szerepét.

A megváltozott és megnövekedett teendők kapcsán mindenekelett két kérdés vetődik fel az iskolában: egyrészt az amúgy is szűkös időkeretet figyelembe véve a „mikor”, majd ezt követően a „mi helyett” lássuk el a – különben indokolt – elvárásokat, s a „hogyanok” csak később merülnek fel.

A feladat tehát az **időfelhasználás átalakítása**, és a **tananyag eljárásrendjének összehangolása**. Megpróbáltuk megtalálni a meglévő iskolai keretek között azt a kompromisszumot, amelyik megőrzi a tradíciót, megfelel a szokásoknak, és mégis alkalmazkodik az új körülményekhez.

Ezért az iskolában folyó pedagógiai munka elsődleges céljaként **a sportolói és értelmiségi életforma összeegyeztetését** tűztük ki, amelynek alapfeltétele az **érettségi vizsga megszerzése. Ezen felül fontosnak tartjuk diákjaink felsőfokú tanulmányokra való felkészítését.**

A fiatalokat ért hatások manapság nem merülnek ki az iskola által nyújtott lehetőségekben, ezért oktató és nevelő munkánkban **segítségül hívjuk a technikai eszközöket is**, melyek elősegítik az információs társadalomba való beilleszkedést.

Befolyásunk, oktató-nevelő munkánk, szándékaink szerint - a szülői házzal, és az egyesületekkel együttműködve - az emberformálásra, a sportteljesítmény mellett a teljes emberré válásra irányul.

Ezen belül a nevelőtestület megkísérel **mintát adni jelenre és jövőre** egyaránt, egész magatartásával, azzal, amit és amilyen színvonalon és tudatossággal tanítani igyekszünk. Tevékenységünk egészével közvetíteni törekszünk az egyetemes és magyar kultúra, az etika és erkölcs általános érvényű, az egyén és társadalom számára egyaránt hasznosnak ítélt értékeit.

A sikeres fejlesztés érdekében az iskola nevelőtestülete az **alábbi célokat kívánja megvalósítani.**

Harmonikus, személyiséget fejlesztő egyéni és közösségi nevelés

- pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jószág, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése)
- helyes önismeretre nevelés és énkép kialakulásának segítése (az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés, a sikerek és kudarcok feldolgozásának segítése)
- az együttműködési képesség és az egészséges versenyszellem kialakítása, az empátia képességének fejlesztése (különös tekintettel a sajátos nevelési igényű tanulók integrációjára)
- a munka, az erőfeszítés és az általa létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése
- a kezdeményezőkézség, az önállóság, a személyiség maximális tisztelete (az emberi identitás megőrzése, a másság vállalása, elfogadása és elfogadtatása különös tekintettel a magyar állampolgárságú, de kisebbséghez tartozó valamint a nem magyar állampolgárságú tanulóakra)
- a játék személyiségformáló erejének felismertetése és erősítése
- a nyelvi, kulturális, vallási és egyéb sokszínűség elfogadtatása, az emberi jogok teljes körű tisztelete

Korszerű, sokoldalú általános műveltség biztosítása

- anyanyelvi kultúra elsajátíttatása
- a kommunikációs készség sokoldalú fejlesztése
- a humán és reálértékek egyenrangúságának biztosítása
- az absztrakt gondolkodás, a tudományos és a művészi modellalkotás képességének fejlesztése
- két idegen nyelv alkalmazási szinten való elsajátíttatása
- korszerű társadalomtudományos ismeretek megalapozása
- korszerű természettudományos ismeretek megalapozása (törekszünk arra, hogy intézményünk tanulói a kötelezően választható tárgyak közül a fizika, a kémia, a biológia, a földrajz, az informatika tantárgyak valamelyikét legalább a középszintű érettségi vizsga követelményszintjén elsajátítsák)
- a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség megismertetése, az esztétikum mindennapi életben betöltött szerepének megmutatása
- az információs társadalom technológiáinak átfogó, magabiztos és kritikus használata

Alkotó gondolkodásra és gondolva cselekvésre nevelés, kompetencia alapú képzés

- aktív résztvevője legyen a diák a tanulási-tanítási folyamatnak
- az ismeretek tárgyilagos és többoldalú közvetítése
- a vallási és világnézeti információk tárgyilagos és többoldalú közvetítése
- a tanórákon kiemelt a szerepe mind a tanulói, mind a tanári kreativitásnak
- az eredményes tanulási módszerek megismertetése

- a tudományos kutatás alapjainak, módszereinek elsajátítása
- a megszerzett tudás hasznosítása önálló feladatokban (előadások, pályamunkák,
- tanulói kísérletek és technikai alkotások, műhelymunkák művészeti csoportokban)
- a folyamatos önképzés képességének és igényének kialakítása
- az önálló véleményalkotási képesség, a logikus érvelés fejlesztése

Színvonalas, következetes oktatás

- a sikeres továbbtanulás megalapozása (esetleg több irányban is)
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő haladási sebességének megfelelő többszintű oktatási formák biztosítása a tehetséggondozás és az egyéni fejlesztés céljából is:
  - emelt óraszámok,
  - csoportbontások
  - sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztése a sajátosság típusának megfelelő szakember bevonásával
- a kétszintű érettségi vizsgára való felkészítés
- korszerű informatikai ismeretek átadása és használata (felhasználói ismeretek)
- a tehetséges tanulók felkészítése az országos tanulmányi, kulturális és sportversenyekre.

A harmonikus családi élet értékeinek fel és megismertetése, elfogadtatása

- a tanulók családdhoz való kötődésének erősítése
- az iskola és a család kapcsolatának elmélyítése
- a szülői elvárások, igények megismerése
- a családtagok gondolat-, lelkiismeret-és vallásszabadsághoz való jogának tiszteletben tartása, ennek közvetítése

A hagyományok tisztelete és ápolása

- a tanulók szülőhelyhez, hazához való kötődésének erősítése, hagyományok időszakos megjelenítése
- a tanulók felkészítése arra, hogy egyszerre állampolgárai Magyarországnak és polgárai az Európai Uniónak
- a kisebbségi önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése, a kisebbségi hagyományok megismertetése
- alapvető erkölcsi ismeretek közvetítése
- a vallások erkölcsi és művelődéstörténeti tartalmának tárgyyszerű és elfogulatlan feldolgozása
- a hit-és vallásoktatás lehetőségének megteremtése
- diákjaink ismerjék meg az iskola és a város múltját, hogy jelenét képesek legyenek alakítani

Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés

- az ember és a természet kölcsönös egymásrataltságának megismerése (a globális gondolkodás, a korszerű ökológiai szemlélet kialakítása)
- az egészséges életvitel fontossága, a környezeti és civilizációs ártalmak felismertetése (rendszeres testmozgás, betegséget megelőző tevékenységek stb.)
- a természeti és a mesterséges környezet ápolása és megóvása
- egészségvédő és megőrző (kiemelten a drog-és bűnmegelőzési) programokon való részvétel lehetőségeinek kibővítése
- a fenntartható fejlődés szemléletének megismertetése, lehetséges megvalósítása.

Kulcskompetenciák fejlesztése

A nevelési alapelvekben megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztésében történő elkötelezettség.

3. A képzés rendje

Az AAG-ban a teljes négyéves képzési időt **két szakaszra osztottuk**, a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodó célokkal, szakmai feladatokkal. Fontosnak tartjuk, és tapasztaljuk, hogy a 14–16 éves tanulók mást és más módon tanulnak, mint a 18–20 évesek. **Mások a célok, más-más a motiváció.** A tanulók életkorának növekedésével nő az iskolai autonómia foka, de nő a tanulók kötelessége, felelőssége is. A különböző szakaszokban eltérő a feldolgozásra kerülő és az egyéni tanulást igénylő feladatok aránya és eltérő a szabadon választható kurzusok aránya is.

3.1 A képzés szakaszai

3.1.1 9 -10. évfolyam

- Az általános alapképzés jellemzően a **képességfejlesztés, a szociális tanulás ideje.**
- Az **általános műveltség elsajátításának és megszilárdításának szakasza**
- A **specializáció kezdeti szakasza**

Célok és feladatok

A fejlesztési célokat az iskola differenciált tanulásszervezési formái összehangolt módon az életkori sajátosságokhoz igazítva konkrét tevékenységekben valósítja meg, ezért a pedagógiai célok szakmai kibontása az egyes tantárgyi programokban jelenik meg. A **kiemelt célok a pedagógiai szakasz egészére érvényesek**, de életkorilag eltérő módon kell viszonyulni a megvalósításukhoz. A fejlesztési célok nem lezárt módon és nem egységesen érvényesek minden tanulóra.

Az általános cél, hogy az életkori sajátosságokból következő önállósodási folyamat ismeretében, a családokkal együttműködve, a fiatalok sajátos helyzetének szerepének, korlátainak tudatában az iskola segítse és fejlessze diákjaink képességeit-, készségeit. Ezen belül kiemelt cél **az élsportolói aktivitás megtartása mellett az általános műveltség stabil megalapozása, a magyar társadalom alapvető közös érték- és normarendjének elsajátíttatása** és abba való betagozódása.

A **feladat** pedig, hogy a már korábban **kialakult kompetenciákra építve** az iskola segítse át a felnőtté válás legnehezebb szakaszán a fiatalokat. A biológiai és szociális átalakulás időszakában segítsen egyensúlyt teremteni a tanulóknak a változások és a stabilitásigény, az elfogadási készség és az életkorból fakadó elutasító attitűd, valamint az értékkereső és normahatárokat kipróbáló nyitottság és a társadalmi erkölcsi, jogi szabályok előírásai között.

A fejlesztés fő területei

- Az általános műveltség alapjainak megteremtése
- A tanulási képességek, attitűdök fenntartása, fejlesztése
  - Közvetlen motivációteremtés
  - Kooperáció
  - Céltudat, célképzés
  - Szorgalom, kitartás
- Kognitív képességek fejlesztése
  - Fogalmi gondolkodás kialakítása, stabilizációja
  - Adat-, információgyűjtés, rendszerezés, általánosítás
  - Figyelemkoncentráció
  - Problémaazonosítás, megoldás
  - Kronologikus gondolkodás kialakítása
  - Absztrakció
  - Összefüggések feltárása, elemzés, következtetés, oksági viszonyok
- Az állampolgári lét legfontosabb feltételeinek megismerése, gyakorlása.
  - Jogtudat
  - Tudatos fogyasztói magatartás
  - Gazdasági racionalitás
- A szociális képességek fejlesztése
  - Szabály és normatudat, szabálykövetés, szabályalkotás
  - Nemzet- és közösségtudat, identitás, lojalitás
  - Együttműködési képesség
  - Versenyképesség, érdekfeltárás, érdekérvényesítés, kompromisszumkészség
  - Szolidaritás
  - Kötelességtudat, felelősségtudat
  - Tolerancia
  - Konfliktustűrés, - kezelés
- Az éntudat-öntudat fejlesztésének támogatása
  - Az önismeret technikái, reális énkép
  - Önfejlesztés, önreflexió
  - Önállóság, autonómia
  - Önmegvalósítás

- Erkölc, értékrend fejlesztése
  - Igazságkeresés, önálló ítélet kialakulásának támogatása
  - Értékválasztás, társadalmi meghatározottság
  - Előítélettel való szembenézés
  - Jó és rossz, helyes és helytelen hétköznapi megjelenítése
- Az érzelmi intelligencia fejlesztése
  - Önzetlenség, segítőkészség
  - Biztonság, egyensúlyteremtés
  - Empátia
  - Stressztűrő-képesség
  - Szempontváltás
- Kommunikációs képességek fejlesztése
  - Szövegértés, szövegértelmezés, szövegalkotás szóban és írásban
  - Elvont fogalmak verbalizációja
  - Az egyes általános műveltséghez tartozó szaktudományok szakmai alapszókincsének használata
  - Vitaképesség
  - Nem verbális kommunikáció
- Az információs társadalomban való hétköznapi eligazodás képességének kialakítása, a média, a társadalmi nyilvánosság eszközeinek tudatos használata
  - A művészetek megismerése, közös gyakorlása. kreativitásfejlesztés
  - A sport és egészséges életmód, életvitel hétköznapiakba való beépülése, ezzel kapcsolatos szokások kialakítása, a fizikai erőnlét, állóképesség hosszú távú fizikai feltételeinek a megteremtése
  - Egyéni életrend kialakítása

A 9- 10. évfolyam képzési jellemzői

- Az iskola a **tanulók munkarendjét a sportolói létformájukhoz/edzéseikhez igazítottan alakította ki.**
- A tanulók **munkarendje, órarendje** a sportolói munkához igazodva **állandó**, ezért nem naponta, hanem háromhetes ciklusban változik, az **alaptárgyakat epochálisan** tanulják.
- Az **egyéni tanulás egy részét is „behozzuk” az iskolába**, mert a fiatalok sok esetben késő este érnek haza edzéseikről, ezért a folyamatos napi szintű felkészülés szinte lehetetlenné válik számukra.
- A **két választott nyelvet nyelvi szintenkénti csoportokban tanulják.**
- A tanulók **hetente patronáló tanári foglalkozáson vesznek részt.**

3.1.2 11-12. évfolyam

- **az általános műveltséget elmélyítő szakasz**
- **a specializáció szélesebb szakasza**
- **a pályaválasztást segítő szakasz**
- **a kétszintű érettségire felkészítő szakasz,**
- **a továbbtanulásra való felkészítés intenzív időszaka**

Célok és feladatok

A 10. évfolyam képzési szakaszát követően iskola lehetőséget biztosít az eltérő érdeklődésű, felkészültségű és motivációjú tanulók számára, hogy iskolán belül **különböző irányban folytathassák tanulmányaikat.**

Kiemelt cél a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodva a felsőfokú tanulmányokra való felkészítés, illetve a felnőtt társadalomba való beilleszkedéshez szükséges kompetenciák megalapozásához, illetve elsajátításához való hozzásegítés.

Az alapvető cél – a kimeneti (érettségi) követelmények minél eredményesebb teljesítése, ennek eléréséhez az iskola legfontosabb teendője a tanulási motiváció fokozása és annak megtartása. A tudást, az értékeket, nem csak a tanítási órákkal, hanem azok hangulatával, a tanítás-tanulási folyamat szakmai színvonalával, a tanári- tanulói együttműködéssel, az iskola nyitottságával, stabil, befogadó légkörrel éri el.

Továbbra is fontos **a stabil, kiszámítható napi munkarend** biztosítása.

A 17–20 éves életkor, az első tartósabb pár- és társválasztás, a társasági élet, a tartós barátságok kialakulásának időszaka, ilyenkor nagyon **erős a kortárscsoport hatása.** Ezért különösen fontos olyan légkör megteremtése, amely segíti a tanulókat az érdeklődési kör stabilizációjától a pályaválasztásig tartó nehéz folyamatban.

Az életkori sajátosságokból következően rendszerint **nehézséget okoz** a tágabb értelemben felfogott **fejlesztő funkciók közvetlen érvényesítése**, tekintettel arra, hogy ebben az életkorban a tanulóknak sokkal nagyobb az érdekvényesítési képessége, de ez gyakran rövid távú, néha teljesen leegyszerűsítő. Gondolkodásukra folyamatos vizsgálódás, kételkedés és a világos egyszerű válaszokra törekvő, nem ritkán előítéletes megközelítés a jellemző. Ezért **fontos, hogy a tanórákat, iskolai hagyományok, élményt nyújtó, lojalitást teremtő közösségi alkalmak, patronáló és szaktanárokkal való szabad beszélgetések, tanulói kezdeményezéseknek** (patronáló tanári foglalkozások, esetleges szakkörök, diákkörök, idegen nyelvi csoportok, hagyományok, utazások, diákrendezvények stb.) **egészítsék ki.**

Ez a pedagógiai szakasz az előző tíz év **lezáró időszaka** is egyben, az összegzés, stabilizáció, öntudatra ébredés, autonómia, a társadalmi tudatosságra nevelés ideje.

A fejlesztés fő területei

A záró pedagógiai szakaszban **a 9-10. évfolyam kiemelt fejlesztési céljainak stabilizációja, az életkorhoz illeszkedő továbbfejlesztése a legfontosabb feladat.** A kiemelt célok megvalósítása nem lehet egységes minden egyes tanulóra vonatkoztatva, hanem a tanulók alapvető adottságainak, egyéni céljaiknak megfelelően differenciáltan érvényesítendő. Legfőbb feladat a tanulók fejlődésének segítése az alábbi kompetenciák, attitűdök, ismeretek, értékek területén, a képzési időszak végéig:

- A nemzeti és a világ kultúrájával kapcsolatban legyen képes
  - a nemzeti kultúránk helyének értékeinek megbecsülésére;
  - a különböző művészeti ágak összekapcsolására;
  - a tudományos és művészeti tükrözés megkülönböztetésére;
  - a valóságos és virtuális világ különbségtételére;
  - a hétköznapi kultúra és a magas kultúra megkülönböztetésére és összekapcsolására.
- A tanulási képességek terén
  - Tanulás, mint öncél, mint életforma megértetése, elfogadtatása
  - Folyamatos önképzés igénye
  - Tudományos megközelítés
  - Céltudatos egyéni tanulás
  - Időbeosztás, stabil önálló munkarend kialakítására való törekvés
  - Az új információk felismerése és alkalmazása
  - Önellenőrzés
- A kognitív képességek területén
  - Lehetőségek számbavétele
  - Hipotézisek alkotása, problémamegoldás
  - Előregondolkodás
  - Gondolkodásról való gondolkodás
  - A megszokás korlátait meghaladó gondolkodás, eredetiség
  - Lényegkiemelés
  - Elemző képesség
  - Általánosítás
  - Deduktív gondolkodás
- Az állampolgári lét legfontosabb feltételeinek megismerése, gyakorlása.
  - A polgári demokrácia, az alkotmányosság alapvető elfogadása és érvényesítése
  - A nemzeti identitás és más népek tisztelete
  - A magyarság és európai tudat érvényesítése, megértése
  - A gazdaság és politika fő folyamatainak ismerete
  - Az állam feladatainak és korlátainak ismerete
  - A felelős magyar választópolgár jogainak, kötelességeinek megfelelő, értékek attitűdök, ismeretek
  - Az önkormányzatiság, a civil társadalom teendőinek, lehetőségeinek, kötelességeinek ismerete és gyakorlása
  - A tudatos fogyasztói magatartás
- A szociális képességek területén
  - Nyitás a tágabb társadalmi közösségek felé
  - Kezdeményezőkézség
  - Kockázatvállalási képesség
  - Társadalmi aktivitás
  - Alkuképesség
  - Máság elfogadása
- Az éntudat-öntudat területén
  - Reális önismeret, tudatos pályaválasztás
  - Reális jövőképzés
  - Egyéni adottságok, képességek tudatosítása
  - Döntési képesség, felelősségvállalás
  - Érdekelismerés, - tudatosítás
  - A belülről vezéreltség, az önirányítás képessége
  - Objektivitásra törekvés

A 11-12 évfolyam képzési jellemzői

- Az iskola továbbra is **a sportolói létformájukhoz/edzésekhöz igazított munkarend szerint** végzi oktató-nevelő munkáját.
- A tanulók **munkarendje, órarendje** a sportolói munkához igazodva **állandó**, ezért nem naponta, hanem háromhetes ciklusban változik, az **alaptárgyakat epochálisan** tanulják.
- Az **egyéni tanulás egy része is az iskolában zajlik**, mert a fiatalok sok esetben késő este érnek haza edzéseikről, ezért a **folyamatos napi szintű felkészülés szinte lehetetlenné válik számukra**.
  - A két választott nyelvet **nyelvi szintenkénti csoportokban tanulják**.
  - A tanulók **hetente patronáló tanári foglalkozáson vesznek** részt.
  - **Összehangolt képzés** tantárgyanként azonos vagy eltérő tanterv alapján. Az alapelv az egységes eljárás, de a különböző tantárgyak eltérő szakmai megközelítése szükségessé teszi a különböző tantervek lehetőségének biztosítását.
  - Minden érettségi tárgy lezárásáig a tanuló választása alapján **felkészít az emelt, vagy középszintű érettségire**
  - **Igazodva az érettségi követelményekhez**, az iskola a kötelező illetve a kötelezően választható érettségi, felvételi tárgyból **középszintű** és igény szerint **emelt szintű** kurzusokat hirdet meg. A tantárgyi programokat a kimeneti követelmények határozzák meg.

3.2 Tanórán kívüli tevékenységrendszer

Tekintettel arra, hogy tanítványaink élsportolóként napi 4-6 óra edzés mellett 4-8 órát tanulnak, **kevésbé rendelkeznek a tanórán kívüli tevékenységre fordítható időkerettel**, nem jellemző a tanórán kívüli tevékenységekben való részvétel.

Mindezek ellenére fontosnak tartjuk és hisszük, hogy a rendkívül szűkre szabott időkeretből diákjaink intellektuális és egyéb képességeinek mind teljesebb kibontakoztatása érdekében a tanórán kívüli tevékenységrendszer a felvállalásával képzési rendszerünk kiteljesedhet, s a diákokra gyakorolt hatások koncentrálttá válhatnak.

A **tehetséggondozás** előkészítése érdekében tantárgyi szakköröket kínálunk. A szakkörök szervezése, meghirdetése során figyelembe vesszük a tanulói igényeket, valamint a fenntartó által biztosított plusz órakeretet.

Fejlesztő (felzárkóztató) foglalkozások keretén belül a tanulmányaikban lemaradó tanulók számára szükség esetén korrepetálásokat, fejlesztő foglalkozásokat tartunk.

A **sajátos nevelési igényű tanulókat** a szakértői bizottság véleménye alapján az **igazgató mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészletekből az értékelés és a minősítése alól**. Ebben az esetben az igazgató **egyéni foglalkozást ír elő** egyéni fejlesztési terv alapján. Ezeket a pedagógus azért tartja, hogy segítse a tanuló felzárkózását a többiekhez.

Művészeti körök

A tanulók személyiségének harmonikus fejlődéséhez az alábbi foglalkozásokon való részvételt ajánljuk:

- képzőművészeti önképzőkör
- médiaanyagok készítése (iskolaújság, egyéb elektronikus publikációs lehetőségek)
- fotó szakkör
- filmklub

A művészeti körök önképzőkörként is működhetnek kötetlen témával és követelményekkel.

Sporttevékenységek

Az iskolába járó fiatalok életében meghatározó szerepet játszik a sport és a mozgás. A testnevelés órákon és a napi 4-6 órás edzésen kívül az alábbi sporttevékenységekkel igyekszünk elérni céljainkat.

- Hagyományos programként az intézményben megszervezett iskolai bajnoksággal, amelyeket a tanulói igények alapján szervezünk.
- Sportnappal, amelyben különféle sporttevékenységekkel ismerkedhetnek meg.
- A legtöbb sportágban tanulóinkkal részt veszünk a diákolimpiai versenyeken.
- Igény szerint önköltséges táborokat szervezünk.

4. A pedagógiai folyamat

4.1 Sajátosságai, jellemzői

Ahogy az alapvetéseinkben megfogalmaztuk, iskolánk az ismeretközvetítés mellett képességfejlesztő, érték- és normaközvetítő, szocializáló, valamint személyiségformáló funkciókat is ellát. Arra törekszünk, hogy minden gyerek a saját adottságainak, kulturális, szociális háttérének, motivációjának, leginkább megfelelő tevékenységekkel, hatásokkal találkozzon.

Programunk alakításánál figyelembe vesszük, hogy minden gyerek más-más személyiség, továbbá azt a tényt is, hogy alapvetően **kötött életvitelben, sajátos körülmények között tanulnak**. Az iskolai és az egyesületi élet mindennapjait úgy hangoljuk egymáshoz, hogy minél kevesebb teherrel járjon az egyes gyerekekre nézve. Ezért **igazodik a képzés, az élet- és munkarend a sportolói életformához**, ezért van minden gyereknek saját **patronáló tanára**, és más **személyes segítőtje** (edző, sportpszichológus, dietetikus, stb.).

4.1.1 A patronáló tanár

A patronáló tanár az osztályfőnök megfelelője iskolánkban, akinek az a dolga, hogy „iskolai szülőként” **nevelje, segítse, támogassa, ellenőrizze, képviselje azokat a diákokat, akik őt választották.**

A gyerekek életkorának, személyiségének megfelelő pedagógiai eszközökkel segíti őket a világ megismerésében, értékek megtalálásában, az együttműködési formák kialakításában.

Szakemberként és személyiségével is részt vesz abban, hogy megtalálja azokat a kapcsolati formákat, érintkezési pontokat, amelyekkel leginkább segítheti a tanulók fejlődését.

1. A patronáló tanárt a diákok a tanulói jogviszony létesítésétől számítva a pedagógusok megismerését követően 3 hónapon belül választják.
2. Hetente legalább egyszer **alkalmat biztosít** patronáltjai számára egyéni vagy közösségi találkozásra.
3. Feladatai közé tartozik a közvetlen és a közvetett érték- és normaközvetítés. **Tájékozódik a tanulók tantárgyi előmeneteléről, órai munkájáról.** Személyes kapcsolatokra törekszik a diákokkal és szüleikkel, hogy módja legyen - amennyiben igénylik - a tanulók személyes fejlődésében, konfliktusainak megoldásában is közvetlenül segíteni.
4. **Kapcsolatot tart a szülőkkel.** Tájékozódik és tájékoztatja őket a tanuló iskolai munkájáról, pedagógiai, képzési ügyekről vagy más programokról.

4.1.2 Személyes foglalkozások

Tekintettel arra, hogy az intézményen belül a tanulókat sokféle hatás éri, szükséges a tanárok és edzők közötti **folyamatos és tudatos egyeztetés** minden gyerekre vonatkozóan.

Az iskolában **rendszeres megbeszélések** folynak tanítványainkról, fejlődésükről, a teendőről, problémákról, egyeztetve a szükséges eljárásokat, meghatározva a bevonandók körét, egy-egy döntés kimenetelét. Ezek a fórumok egyben a tanulók értékelésének színterei is.

4.1.3 Szakemberek bevonása az iskolai és egyesületi munkába

A patronáló tanári munkát meghaladó feladatok **elvégzésére szakemberek segítségét vesszük igénybe.** Az iskola egészét tekintve sportpszichológust, orvost, ifjúságvédelmi szakembert, vagy kisebb csoportokat érintve gyógypedagógust. A sporttevékenységet vezető, fizikai felkészülést tervező, irányító szakemberek és a tantestület szoros együttműködésben dolgozik, kiegészítve egymás oktató-nevelő munkáját, lehetőséget nyújtva a közös megbeszélésekre, egyeztetésekre, értékelésre.

4.2 Tevékenységformái

A célok megvalósítása érdekében az iskola átalakította, a sportolói létformához igazította oktatási tevékenységformáit. A tantárgyak iskolai információközlésére, egyéni tanulására, majd számonkérésére szervezett oktatási folyamatot, **differenciált tevékenységformákkal** váltotta fel. Az iskola egymástól **eltérő tevékenységformákban szervezte meg** a tanulás **munkarendjét** figyelembe véve, hogy az élsportoló diákok számára az otthoni tanulásra fordítható idő jelentősen beszűkül. A személyiségfejlesztést támogató feladatok eltérő tanulási formákban jelennek meg. Egy-egy feladathoz hozzárendeltük az iskolai keretek között leginkább alkalmazható képzési formát, igazodva a tanulók életkorához, lehetőségeihez.

4.2.1 Epochák

Az **epochák** (szakaszok) alatt az alaptárgyak egy-egy témakörét **folyamatosan, naponta 2x80 perces elfoglaltsággal, háromhetes ciklusokban** (30 óra) tanítjuk, amíg az adott témakört be nem fejezzük. Ez egyben azt is jelenti, hogy bizonyos alaptárgyakat egy ideig nem tanítunk (általában háromhétenként váltunk, de lehetnek, ún. kisépochák is 1-2 hét időtartammal).

Az epochák tartalmazzák a tanulók egyéni feladatait is.

A részeket illetve epochákat záró összegzésekkel, írásos, szóbeli és gyakorlati ellenőrzésekkel fejezzük be.

Az epochális szisztéma előnyei

- Egy-egy tanár a tanulókkal három hétig minden nap együtt van. Ez az idő alkalmas arra, hogy megismerje a gyerekeket – a gyerekek is őt, s valóban személyre szabott feladatokat és értékelést adjon.
- A folyamatos napi munka **lehetővé teszi az iskolai munka és a házi feladat összekapcsolását**.
A tanulóknak naponta kevesebb tantárgyuk van, viszont ezeket minden nap tanulják. Így jobban el tudnak mélyülni az anyagokban, másrészt nem maradnak magukra a felkészülés során. Az epochális rendszerben kevesebb házi feladatra van szükség.
- Az egyéni tanulás szerepe megváltozik, megnő a közös gyakorlás, a spontán elsajátítás aránya.
- Az epocha különösen alkalmas a csoportmunkára, s ezen belül a közvetlen tanári támogatásra, ez teszi lehetővé, hogy egymástól alapvetően eltérő attitűdű, felkészültségű gyerek is megtanuljon együttműködni, s így mód nyílik az **integrált tanulásra**.
- Ebben a munkarendben **megváltozik a tanár szerepe**, hiszen az előadóból segítővé, szervezővé válik. Epochális rendszerben nem lehet sietni az ismeretek közlésével, de lemaradni sem, mert a zárt egységekben minden témakörnek eleje és három hét múlva vége van. A tanár nem adhatja fel feladatként azt, amivel lemaradt, a diáknak pedig együtt kell dolgoznia a többiekkel – nyilvánvalóan saját ütemében.

- Az epochális rendszer további előnye, hogy minden nagyobb témakört összefoglalunk, lezárunk, módot adva ezzel a gyerekek számára, hogy összefüggően láthassanak egy-egy nagyobb témát.
- Az epochális rendszer lehetővé teszi az előadás jellegű órát is, de a feldolgozás során a **tanulói aktivitásra, a csoportmunkára, a problémamegoldásra**, esettanulmányokra, szövegfeldolgozásokra kell elsősorban törekedni.

Nehézséget jelenthet

- A tanulók számára a megszokotthoz (45) képest 80 perces tanítási óra, de a közös munka, a jól szervezett munka, a megismerés élménye rövidebbé teheti a hosszabb időt.
- Az adott időszakban nehezebb az **eltérő időigényű témák szervezése**. (A kerettantervek óraszámait heti óraszámokként adnak meg.)
- A pedagógus számára is, hiszen módszertanilag más megközelítést igényel. Sokkal időigényesebb, nagyobb felkészülést igényel, mint a tradicionális tanítás.

4.2.2 Hagyományos tanítási órák

Egyes tantárgyak tananyaga, gyakorlásigénye, tantárgyi követelményei nem teszik lehetővé az epochális tanulási formát, az ilyen tantárgyakat a teljes képzési időszakban, heti 1–5 órában, heti órarendi megosztásban tanítjuk. A tanulás módszerei hasonlítanak a középiskolákban szokásos metódushoz.

Ezt a tanulási formát igénylik:

- az egyéni tanulást és folyamatos gyakorlást is igénylő, a képzés teljes idejében mindennapos előírásként tanított **idegen nyelvek**, amelyek tanulását **tudásszintekhez igazított** csoportokba szervezzük, lehetővé téve a **vertikális** csoportok létrejöttét,
- a mindennapos **testnevelés és sport**,
- a beszélgetést igénylő, többnyire csoportkeretben, de akár egyénileg is folyó **patronáló tanári foglalkozások, alkalmak beszélgetések**,

4.2.3 Projektek

A projekt egy komplex terv, amelynek során egy adott időben egy definiált célt akarunk elérni, ehhez keressük az új eszközöket, utakat.

Az AAG-ban a tanulók iskolában töltött idejük egy részében projekteken tanulnak. A feldolgozott anyagot diákjaiknak bemutatják, prezentálják. Az értékelést a szaktanárokkal közösen végzik el.

A projektmódszer szaktárgyakhoz kötődő alkalmazását, beépítését az iskolai munkába a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

4.2.4 Téma nap, témahét

A témanapokon, témahetekben a tanulási folyamat megváltozik, hiszen teljesen a tanulói aktivitásra épít, mégpedig úgy, hogy az önállóság és együttműködési képesség fejlesztésére, illetve kipróbálására helyezi a hangsúlyt. Tartalmában kisebb vagy nagyobb, sok szempontból megközelíthető témát helyez a vizsgáldás középpontjába.

Diákjaink speciális helyzetére tekintettel évente változóan, az adott életkori szakaszra meghatározott sajátosságok figyelembevételével és a célok meghatározásával, **az iskola közössége** – a szaktanárok, diákok – **együtt határozzák meg az adott év témanap/témahét témaköreit.**

4.3 A folyamathoz hozzárendelt idő

Mint minden iskolában, így az AAG **munkarendjét** is leginkább az **idő felhasználása, ritmusa, szerkezete befolyásolja.** Az időkeretek meghatározását, ütemezését, a napi, heti, éves, teljes időszakot egyaránt figyelembe vevő időfelhasználást számos szempont befolyásolja.

Így különösen:

- az iskola pedagógia céljai;
- a tanulók életkori sajátosságai;
- az egyes tevékenységformákhoz szakmailag szükséges időmennyiség;
- a különböző tevékenységformák jellege;
- a tanulók terhelhetősége;
- a pedagógusok terhelhetősége;
- a differenciált tevékenységformák egyidejűségének lehetősége;
- az iskola zavartalan működésének biztosítása;

Ezért az idővel való gazdálkodás talán legnehezebb dilemmája iskolánknak. Az időbeosztás kialakítása során **figyelembe kell venni, hogy tanulóink napi 2-4 óráss délelőtti és délutáni edzésen vesznek részt.** Ezt figyelembe véve döntöttünk arról, hogy mikor, mire, mennyi időt fordítsunk, milyen arányban jelenjenek meg a különböző tevékenységformák a képzés különböző időszakaiban.

A munkarendet, órarendeket **a tanulók szempontjainak alárendelve tervezzük.** Az élet- és munkarend **legfontosabb alapelve** a különböző tevékenységformák ritmikus megjelenése, **a stabilitás, a biztonság, kiszámíthatóság** keretei között.

4.3.1 A tanítási év

Az iskolában minden tanévkezdéskor közzéteszük, illetve a tanulóinknak átadjuk a tanév rendjét és egyéb információkat tartalmazó tájékoztató füzetet, amiből **minden tanuló előre látja egyéni óra- és munkarendjét az egész évre vonatkozóan.** Az általános rend iránymutató, de ettől az iskola (pl. epochabeosztások változtatása esetén) az érintettekkel történt egyeztetést követően a tanév folyamán eltérhet.

A tanítási év általános beosztása

1-3. hét	1. epocha
4-6. hét	2. epocha
7-9. hét	3. epocha
<i>Őszi szünet</i>	
10-12. hét	4. epocha
13-15. hét	5. epocha
16-18. hét	6. epocha
<i>Téli szünet</i>	
19-21. hét	7. epocha
22-24. hét	8. epocha
25-27. hét	9. epocha
<i>Tavaszi szünet</i>	
28-30. hét	10. epocha
31-13. hét	11. epocha
34-36. hét	12. epocha
37. hét	vizsga

Megjegyzések

1. A tényleges ütemezést a nevelőtestület munkarendben, (epochabeosztás) teszi közzé.
2. Az **ütemezést** az **adott év nemzeti ünnepei, munkaszüneti napjai**, a központilag kialakított **éves munkarendhez való igazodás befolyásolja**, de alapvetően nem térünk el az általános munkarendtől.
3. A külső körülményekhez, illetve az aktuális feladatokhoz való alkalmazkodást, a rugalmasságot az **epochák sorrendjének megváltoztatása** és az epochák **részekre bontása** biztosítja.

4.3.2 A tanítási hét

A heti program összeállításánál a tanévi munkarendhez igazodás mellett **figyelembe kellett venni** fiataljaink **különböző időben kezdődő- végződő** délelőtti- délutáni **edzési idejét** is. A **napok között nincsenek nagy különbségek**, mert a kiszámíthatóság, az egyenletesség fontos elv volt a program kialakítása során.

Általános heti órarend

Idő	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8:20-	patronáló tanári megbeszélés, nyelvi sáv, testnevelés, korrepetálás, tehetséggondozás				
10:00-	1. epochális óra				
11:30-	2. epochális óra				
13:15-	patronáló tanári megbeszélés, nyelvi sáv, testnevelés, korrepetálás, tehetséggondozás				
15:00-	szabad sáv				

Megjegyzés

Néhány tanítási napon **nem a megszokott heti órarend** szerint folyik a munka. Ilyenkor szervezünk rendkívüli tanítási órát. Ez lehet az iskolai ünnepeken, emléknapokon való részvétel, "tanulmányi nap", témahét, témanap, iskolán, esetenként városon kívül, szervezett ismeretterjesztő előadások meghallgatása, amelyek összhangban vannak pedagógiai céljainkkal.

4.3.3 A tanítási nap

A **napi munkarend az egyes tanulók esteében jelentősen különbözik egymástól.** Függ az edzési időtől, a nyelvi szinttől, kötelező vagy szabadon választott programtól.

A nap folyamán az un. **epochális sávok kötöttek, mindenkire egységesen érvényes kezdéssel.**

Az AAG székhelyét adó épüleategység 7:00-21:00 ezen belül az iskola 8:00 -16:30 tart nyitva. A rendszeres iskolai programok 8.20–16.00-ig tartanak. Az eseti rendezvények, klubok, a késő délutáni kora esti órákban is megrendezhetőek. Sportköri rendezvényeket, versenyeket tarthatók az esti időpontokban és akár hétvégén is.

Iskolánk arra törekszik és **lehetőségeket kínál** tanítványai számára, hogy az épület iskolai valamint a klubházi funkciót olyan mértékben használják ki, amennyire azt az **iskolai programjuk, életkoruk, szándékaik, érdeklődésük lehetővé teszi.**

Az étkezés lehetőségét a 7⁰⁰-19⁰⁰ óra között nyitva tartó büfé-étteremben biztosítjuk. A tanulók munkarendjét úgy állítjuk össze, hogy általában legalább 30 perc álljon rendelkezésükre ebédelni.

4.4 A motiváció, ellenőrzés - értékelés, osztályozás

4.4.1 Motiváció

Az iskola működésének egyik kulcskérdése, hogy miért tanul, dolgozik egy tanuló, hogyan érhető el, hogy a programban megfogalmazott cél

Az iskolai **motiváció alapját** elsősorban **az iskola légköre határozza meg**. Ennek összetevői az iskolai cél, a tananyagstruktúra, a követelményrendszer, a szervezeti felépítés, a módszertani kultúra, a tanárok személyisége. A hozzánk került diákoknak, általában már kialakult motivációs bázisa van. Feladatunk, hogy változatos pedagógiai eszközökkel felszínre hozzuk meglévő adottságaikat.

Az életkortól, helyzettől függően rendkívül **sokféle indíték vezérelhet egy fiataalt**, sőt az egyes tanulók eltérő külső hatásokra eltérően reagálhatnak. Ami egyesekből pozitív hatást vált ki, az másoknál pont az ellenkezőjét. Igaz ez a tanár-diák viszonyra is. Ugyanannál a diáknál más tanártól, más hatást érhetünk el ugyanazzal a megközelítéssel. Ezért **fontos a tanulók folyamatos értékelése, a tanárok rendszeres eszmecseréje, de mindenekelőtt a fiatalok tisztelete és alapos megismerése**.

Reméljük, hogy a pedagógiai képzési programunkban eddig leírtak már alapot adtak arra, **hogyan képzeljük el a személyes motivációt** (személyesség, epochális rendszer, patronáló tanári intézmény). Itt csak arra térünk ki, hogy hogyan kívánunk a személyes motiváción túl olyan egységes értékelési rendszert teremteni, mely megfelel az iskola pedagógiai, szakmai programjának.

4.4.2 Ellenőrzés

Fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat,
- írásbeli felelet (egy anyagrészből),
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
- részteszt (kisebb anyagrészből),
- epocha- vagy témazáró dolgozat (összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő),
- a tanuló produktumának (pl.: rajzórán előállított tárgy) értékelése.

Funkciói:

- folyamatos munkára készíti a tanulókat,
- folyamatos visszajelzést ad a tanárnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről,
- a tanulók reális önértékelésének, következőképpen a reális pályaválasztáshoz vezető út megtalálásának eszköze.

Elvei:

- Bejelentés nélküli dolgozatot nem íratunk.
- Egy napon lehetőleg nem íratunk két tantárgynál több tárgyból témazáró dolgozatot.
  - A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből, azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére, amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli vizsgát kötelesek tenni (illetve tehetnek).
  - A bizonyítottan részképeség-hiányos (diszlexia, diszkalkulia), illetve írásképtelenséggel küzdő diákokat az írásbeli számonkérés bizonyos formái alól fölmentjük.(pl.: helyesírás-értékelés).
  - Az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni.
  - Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtanítsuk a diákokat az információhordozók használatára (pl. szövegszerkesztés, az internet használata levelezésre, forrásgyűjtésre, prezentáció készítése demonstrációs eszközökkel, stb.).
  - A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját 10 napon belül értékelni, javítani kell: ellenkező esetben annak – fontosabb – visszajelzés jellege háttérbe szorul „jegyszerző” funkciója mögött.
  - Az értékelésre beadott tanulói munkák (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) a tanulók „szellemi termékei”, azokat vissza kell adni a készítőiknek, illetve csak a tanuló engedélyével őrizheti meg azokat a pedagógus.

A számonkérési, **értékelési formák** (szóbeli, írásbeli) **helyes aránya** a **pedagógia örök dilemmája** marad. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. Ugyanakkor a hazai és külföldi intézmények vizsgarendszere elsősorban az írásbeli számonkérési formákat részesíti előnyben. A szóbeli megnyilvánulási formákat nehezítik a **tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai**, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – kifejezőmód, amelynek fejlesztése szintén az **iskola felelősségét növeli** ezen a téren.

4.4.3 Értékelés

4.4.3.1 Az értékelés funkciója:

- a folyamatos munka visszajelzésének eszköze,
- a tanulásra, vagy más tevékenységre való érdekeltség megteremtésének eszköze,
- a motiváció egy eszköze,
- a követelményekben megfogalmazott ismeretekhez való viszony és mérték kontrolljának eszköze,
- a hasonló tevékenységet végzőkhöz képest kialakult relatív helyzet meghatározásának eszköze,
- az elvárt képességek szintmérésének eszköze,
- az előrehaladás mérésének eszköze.

4.4.3.2 Az értékelési rend követelménye:

- legyen egységes, egyszerű, áttekinthető,
- legyen differenciált, személyre szóló, az eltérő gyerekek eltérő sikereket biztosítson,
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő,
- biztosítsa a szubjektív értékelés jogát is,
- jelezze a sikert és a kudarcot, de „skatulyázás” nélkül,
- preferálja a szorgalmat és a tehetséget,
- jelezze a tanuló számára helyzetét éppúgy, mint szülei, környezete számára,
- legyen kompatibilis a közoktatás egészével,
- a kialakított szabályokat valamennyi érintett ismerje előre és közösen fogadja el.

Ennyi követelménynek **megfelelni** egyszerre **nem könnyű feladat**. Lehet, hogy egyszerre nem is tudunk mindegyiknek megfelelni, de arra törekszünk, hogy a „hagyománnyá vált” értékelési rendszert kiegészítsük, illetve gazdagítsuk.

4.4.3.3 Az értékelés formái

Szóbeli értékelés

A motivációs értékelési rendszerben **kiemelkedő szerepe** van a tanári, **személyre szóló értékelésnek**. Ennek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló.

Többféle módon jelenhet meg.

- A pedagógus személyiségéből, értékrendjéből, tudásából eredő megnyilvánulások.
- A közösen végzett tevékenységekben megjelenő **tudatos, rendszeres, szóbeli értékelés**.
- A pedagógus hosszabb **beszélgetése**, helyzetfeltárása gyerekekkel, szülőkkel.
- A megbeszélések eredményeként a **rendszeres értékelés**, csoporton belüli, vagy egyéni visszajelzések.

Írásbeli szöveges értékelés

- A tanulók munkájához fűzött megjegyzések, kiegészítések.
- A tanulók tevékenységének, eredményességének értékelése.
- A patronáló tanárok beszámolója a tanulóról, melyben bemutatják a személyiségének alakulását, a szaktárgyi értékelések közös jellemzőit, az iskolai közéletben való részvételét.

Magatartásra, szorgalomra nem adunk érdemjegyet. A patronáló tanári és a szaktanári értékelés során biztosítjuk, hogy **minden gyerek megtudja, hogyan vélekednek róla**. Feltárjuk helyzetét, fejlődését, kitérünk a tanuló munkafegyelmére, szorgalmára, személyiségjegyeinek alakulására, az vizsgált időszak legfontosabb eseményeire, fordulópontjaira.

Egyeztetés a tanulókkal, szülőkkel

Külön hangsúlyt helyezünk a tanári megbeszélésére, a szülőkkel való közös értékelésére. Az értékelés alkalom a patronáló tanár és a szaktanár véleménycseréjére, a személyre szóló feladatok meghatározására.

Rendszeres - patronáló tanári egyeztetés

Az iskolában havi rendszerességgel a patronáló tanárok megbeszélnek a tanulók elmúlt időszak munkájának értékelését, s rendszeresen egyeztetnek a szaktanárokkal.

4.4.4 Érdemjegyek

A közoktatás egészéhez való illeszkedés és a kialakult szokások miatt, továbbá mert magunk is fontosnak tartjuk az eredményértékelést, a számszerű értékelés terén megtartjuk az ötfokozatú osztályzást. Az rendszer „gyengeségeinek” kiküszöbölése érdekében **tanév közben %-os formában értékeljük a tanulókat. A szorgalmi időszak végén a %-os értékelés összesített eredményeit, a százalékos határok figyelembevételével alakítjuk ki az ötfokozatú érdemjegyet.**

Az érdemjegyek objektivitására, megbízhatóságára, és összehasonlíthatóságára törekedve.

- Az osztályozott tevékenységek **követelményeit előre közöljük a tanulókkal és szüleikkel.**
- **Lemondunk a napi osztályozásról** – mint manipulációs lehetőségről, mert megítélésünk szerint az osztályzatoknak és az értékelés minden formájának visszajelző, és nem minősítő funkcióját kell kiemelni.
- **A tudás mérése időszakosan** egy-egy epocha, téma, egy-egy nyelvi szint lezárásakor **történik változatos formákban**, az így szerzett **jegyeken lehetőség van javítani.** A megszerzett % eredményből a gyerekek és a tanárok képet kapjanak arról, hogy a tanuló hol tart, mennyit értett meg, mit kell még gyakorolnia, és miben felületes még a tudása.
- **Lehetőséget biztosítunk az előrehozott vizsgázásra is.** A tanulók akár a teljes tananyagból is levizsgázhatnak a tanév során, és **megfelelő eredmény elérése után felmentést kaphatnak a további tanórák látogatása alól.** Helyette maguk határozhatják meg, mivel töltik a felszabaduló időt.
- **Idegen nyelvből félévente** egységes követelményekre épülő **szintmérőn kell a tanulóknak megfelelnie.** Ez egyben a következő időszak nyelvi besorolásának is egyik alapvető forrása is.
- Azt, hogy valójában milyen szintre jutottak, epochánként/témakörönként két-három alkalommal van lehetőségük megmutatni. Ilyenkor **résztesztek, illetve epocha-, témazárók mérik tudásukat.** Ezek nem rajtaütésszerű számonkérések, hanem az addig megtanultak átismétlése után, előre bejelentett időpontokban megírt dolgozatok.

A tantárgyanként teljesítendő feladatokat, és azok % értékelésének módját a tanévi értékelési tájékoztatóban közöljük.

Az év végi osztályzat a köznevelésről szóló törvényben foglaltak értelmében **születhez osztályozó vizsga eredményeként is.**

4.5 Vizsgák

4.5.1 Tanulmányok alatti vizsgák

- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- pótló vizsga
- javítóvizsga

Ezek a vizsgák a **jogszabályi előírásoknak megfelelően** a helyi tantervek követelményei szerint folynak. Osztályozó, különbözeti és pótló vizsgát júniusban és augusztus utolsó hetében, javítóvizsgát augusztus második felében szervezünk. Indokolt esetben – egyéni elbírálás alapján – az igazgató ezektől az időpontoktól eltérhet.

4.5.2 Érettségi vizsga

Az érettségi vizsga **állami vizsga**, melyet országosan egységes vizsgakövetelmények szerint tartunk. Iskolánk - bármennyire speciális programmal rendelkezik – biztosítja tanulóinak számára az érettségi vizsga követelményeinek elérését. Ha jól tesszük dolgunkat, minden tanítványunk sikeresen, könnyedén teljesíti az állami elvárásokat, akár közép, akár emelt szinten.

4.6 A folyamathoz hozzárendelt pedagógiai feladatok

4.6.1 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Céljai

- A tanulói személyiség „erejének”, épségének növelése (kompetencianövelő stratégia)
  - a) általános: a minden emberben benne rejlő fejlődési lehetőségek minél teljesebb megvalósulásának, a tanulói személyiség teljes kibontakozásának segítése;
  - b) konkrét: az esélyegyenlőséget és az egyes tanulók fejlettségét, lehetőségeit, érdeklődését figyelembe vevő nevelés;
  - c) olyan iskolai életmód megszervezése és működtetése, amelyben a tanuló a nevelési folyamatnak nemcsak tárgya, hanem alanya is;
  - d) az egyértelmű elvárások és feladatok oly módon történő meghatározása, amely a gyermeki, a serdülői személyiség méltóságának, önállóságának tiszteletben tartásával párosul;
- Az eredményes életvezetéshez szükséges készségek, képességek kialakítása, fejlesztése;
- A környezetből származó megterhelések, ártalmak csökkentésére irányuló prevenció feladatok, programok megvalósítására való törekvés;
- A közösségfejlesztő, önfejlesztő magatartás- és tevékenységrepertoár ösztönzése, ezzel párhuzamosan a destruktív megnyilvánulások leépítése;

- A tanulók testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.

A személyiségfejlesztés folyamatában meg kell valósulnia a következő értékek egyensúlyának:

- a biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke),
- az „én” harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önbizalom, önművelés stb.),
- a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia),
- a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, probléma-érzékenység, kreativitás, szellemi igényesség),
- a humanizált társadalom- és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése stb.).

Eszközök, módszerek

Az iskolai nevelés egyik legértékesebb tulajdonsága a csoportszinthez igazított, illetve – szükség esetén – személyre szabott módszerekkel végzett **tehetséggondozás**.

A kiemelkedő tehetségű diákokkal való foglalkozás nemcsak magas szintű felkészültséget, hanem **különleges pedagógiai érzéket, nagyfokú empátiát és differenciált módszerek ismeretét kívánja**. A kollégák munkaidejének egy részét ez a tevékenység tölti ki.

A személyiség- és közösségfejlesztés kiemelt eszköze a **műhelymunka** is, amely sajátos tanár-diák kapcsolatot eredményez (a célazonosságon alapuló közös munka toleranciát, egymásra figyelmet, vitakészséget, a meggyőzés és meggyőzetés képességét, tanulási módszergazdagságot, kulturált magatartást, az elmélyült ismeretszerzést és a folyamatos önellenőrzés képességét fejleszti).

A műhelymunka lehetséges színterei a tanítási órák, a szakkörök, a diákkörök és az iskola egyéb rendezvényei.

4.6.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A pedagógusközösség számára az egyik **legnehezebb feladat a tudatos közösségfejlesztés**, mivel az iskolai teljesítmény, a jövő építése alapvetően személyes tevékenység.

Megítélésünk szerint a napi munka során zajló személyre szóló fejlesztés, a családi légkör kialakítása, valamint a **patronáló tanári intézmény** fenntartása a hatékony nevelési módszer. A személyiségfejlesztés e **személyre szabott formája** azért lehet eredményes, mert **minden gyerek megtalálja** a testületben **saját patronáló tanárát**, és minden pedagógus „iskolai szülő” végigvezetheti a benne megbízó, őt patronálóknak választó tanítványát egy-egy iskolai életszakaszon. Mind a közösségfejlesztés, mind a személyiségfejlesztés sikerének alapja a pedagógustestület műveltsége, intelligenciája, fegyelmezett céltudatossága, igényessége, humorérzéke, következetessége. Ezek biztosítják hitelességünket.

4.6.3 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A pedagógiai programban is rögzített alapelvek mentén történő pedagógiai folyamat bizonyos esetekben kudarcot vallhat.

A **deviáns életvitel kezdetének fontos jelzője lehet**, hogy a fiatal kiszorul a korábbi informális csoportokból, megváltozik (romlik) a megítélése a formális csoportban (osztály).

Ennek többféle oka lehet: az életkori változásokkal **átrendeződnek a szerepek**, illetve **új tartalommal töltődnek meg**. Ez utóbbi gyakran okoz a fiatalokban konfliktust, és ekkor a csoportnyomás feszül szembe a belső értékekkel, korábbi ideákkal, s a belső vívódás okozta konfliktus látható jeleket ölthet, és zavart viselkedéshez vezethet.

A feszültség csökkentésének formái:

- a figyelem megosztása (kiiktatja tudatából az ellentmondást),
- ideológia kovácsolása (gyakori és közismert öngazolás),
- kompromisszum képzése (passzivitás vagy kitérés),
- kábítás (a szerfogyasztás, mint időleges „felejtés”),
- menekülés (kilépés a helyzetből, tragikus formája a szuicidum).

Bármelyik feszültségcsökkentő módszerhez folyamodik a fiatal, az a **személyiségfejlődésére káros** lehet, de különösen az **utolsó két forma jelent nagy veszélyt**.

Ha a nevelőközösség a tanulói közösségek jelzése, a szülők megkeresése vagy saját tapasztalata alapján úgy látja, hogy a pedagógiai folyamat kudarcát a tanuló beilleszkedési, magatartási nehézségei okozzák, és **ezt a nehézséget** az említett **közösségek nem tudják kellően oldani, kezelni**, az alábbi módokon kell eljárni:

A patronáló tanár **egyéni foglalkozási tervet készít elő**, amelyet az iskolavezetés bevonásával, a segítőhálózatok segítségével oldhat fel:

- pszichológus
- iskola-egészségügyi szolgálat
- fejlesztő szaktárgyi foglalkozások rendszere
- külső szakértők bevonása: szakértői bizottság, nevelési tanácsadó

4.6.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A pedagógusok (a patronáló tanár) **figyelemmel kísérik** a gyermek életmódjában, magatartásában bekövetkező **változásokat** és az iskolai teljesítményét. Jelentős **negatív változás esetén a támogató odafordulás** jelenti a segítségnyújtás kezdetét.

Ahhoz viszont, hogy a **látható probléma okát megtalálja** (családi, partner- vagy társkapcsolatai egyensúlyának felbomlása), pontos **információkra van szüksége**, ami csak empatikus, megértő és elfogadó légkörben lehetséges. A valódi (pszichés, szociális) gond megismerését követően tud dönteni a pedagógus, hogy a problémával történő segítő foglalkozáshoz rendelkezik-e elégséges pedagógiai eszközzel. Amennyiben a korrekció meghaladja szakmai kompetenciáját, akkor segítséget kell kérnie más szakembertől (orvos, pszichológus stb.).

Gyerekeinket **bizonyos értelemben védi** az, hogy számukra fontos és egész **életüket kitöltő tevékenységet végeznek**. A különféle sporttevékenységek amennyire védetté, elkötelezetté teszik a fiatalokat, annyira **tartogatnak kockázati elemeket** is. A „hagyományos” gyermek- és ifjúságvédelmi problémák mellett ezeknek felbukkanására is számítanunk kell. Az alábbiakban megkíséreljük ezek felsorolását, és javaslatokat teszünk a problémák megelőzésére, orvoslására.

Az első ilyen **speciális probléma**, amivel szembe kell néznünk, a **fiatalkori világtáborozás**.

A gyerekek az év egy részében napokon, néha heteken át külföldi versenyeken, edzőtáborozásokon vesznek részt, s az utak folyamán különféle hatások érik őket. Megismerkednek más népek kultúrájával, viselkedési szokásaival, más életmódba csöppennek bele. Fiataljainknak **törekedniük kell a másság elfogadására, tiszteletben tartására**, s ennek értékékként személyiségükbe való beépülésére.

A fiatalok több éve ismerik már egymást, többnyire együtt versenyeznek. Az évek során az egyénekről kialakult kép nagyban befolyásolja társas kapcsolataik rendszerét. A gyerekek között barátságok szövődnek, melyek jótékony hatással vannak a csoportszellemre, **de fennállhat a kiközösítés, magányossá válás veszélye is**, melyet a pszichológusi munka, a fiatalok egymásra való odafigyelése csökkenthet.

Gyakran a **stabilitás és a család hiánya** okozhat gondot. A szülők sok szellemi és fizikai energiát fektetnek gyermekeik felkészítésére, és odafigyelnek, hogy mind fizikálisan, mind mentálisan rendben legyenek. Sokszor a **család jó anyagi és társadalmi körülményei sem jelentenek feltétlen biztosítékot** a helyes nevelésre, látszólag előnyös helyzetben is lehet a gyermek érzelmileg, erkölcsileg elhagyatott. Az életben előfordulhatnak olyan **események** (válás, szülő elvesztése), amelyek **kedvezőtlen hatásokat eredményezhetnek**, a szokottnál nagyobb lelki terhet jelenthetnek. Sajnos ezek a problémák kivédhetetlenek, ezért ezekkel a gyerekekkel kapcsolatban nagyobb érzékenységet, empátiát, tapintatot igényel a gyermekvédelmi munka.

A **tanulók túlterheltsége** is problémákat okozhat. A gyerekek teljesítőképessége nem egyforma. A napi 4-6 óra edzés és 4-7 óra tanulás sok energiát igényel és köt le. Az edzők és pedagógusok összehangolt munkája során elkerülhetővé válik a túlterhelés veszélye. Ezt a célt szolgálja a rendszeres egyeztetés, megbeszélés, ahol meghatározzuk mindkét részről a feladatokat, célokat, a terhelések csökkentésének területeit és mértékét.

Az iskolai terhek csökkentésének lehetőségei:

- az epochális órák egy részében egyéni tanulás folyik, ezáltal a felkészülés egy része az iskolai szintre tevődik át.

Az edzésterhek csökkentése:

- a napi edzésidő rövidítésével vagy elhagyásával történik.

A sporttal kapcsolatos problémák körébe tartozik a **vereség elszenvedése és feldolgozása**. A versenyek során gyakran kell fiataljainknak azzal szembesülniük, hogy az ellenfél győzött, és ügyesebb volt. A sport e fokán már nem a technikai tudás a főszereplő a győzelemhez vezető úton, hanem az edzettség, a kondíció, a koncentráció, összpontosítás, tehát a fizikai és mentális erőnlét. Mindezek megléte vagy hiánya nagyban befolyásolja a végeredményt.

A **kudarok túrésében és ezek feldolgozásában** előtérbe helyeződnek a baráti viszonyok a feldolgozás menetébe be kell azonban vonni a szülői házat, a pszichológust, mint szakembert és nem utolsósorban a csapat vagy az egyén edzőjét is. Sok beszélgetéssel, a problémák kimondatásával, konfliktuskezelő programokkal, mentális tréningekkel nagymértékben elősegíthető a probléma feldolgozása.

A fent említett speciális problémák mellett, a kamasz- és **ifjúkor velejáráiként** jelennek meg a drogfogyasztás, az élvezeti szerek használata, a szexualitás problémaköre, amelyek megelőzésére, leküzdésére, megbeszélésére **szakemberek segítségét vesszük igénybe** előadások, vetítések, egyéni és csoportos beszélgetések formájában.

4.6.5 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program és a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése

Programunkban felvállaljuk a sajátos nevelési igényű, ép intellektusú, **pszichés fejlődési zavarral**, és a súlyos **tanulási-, figyelem- vagy magatartászavarral küzdő** fiatalok integrált nevelését, oktatását.

Az **esélyegyenlőség** legelső, legelemibb láncszeme az oktatás – a hátrányos helyzet felszámolása kompenzálása. Ezt teszi lehetővé az integráció, mely napjaink egyik nagy kihívása.

Az integrációs tekintve fontos két nagy csoportot különböztetünk meg:

1. a hátrányos helyzetű gyermekek csoportja,
2. a sajátos nevelési igényű gyermekek csoportja.

Célok:

- motiváció a tanulás és iskola iránt,
- iskolai kudarcok enyhítése/megszüntetése,
- a kudarcélmény okainak feltárása, ill. annak kiküszöbölése,
- esélyteremtés, ill. esélyegyenlőségre való törekvés,
- az egész életen át való tanulás képességének kialakítása,
- felsőfokú intézménybe való továbbtanulásuk eredményes, illetve sikeres legyen.

Sikerkritériumnak tekinthető a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják.

1) Az együttnevelés megvalósítása, különböző pedagógiai színtereken.

2) A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező **pedagógus**, aki:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;

- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus irányításait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

3) A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő **gyógypedagógiai tanár** az együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- figyelemmel kíséri, a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, irányításai során figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei

- A részképességzavar tüneteit mutató tanulók **különleges gondozási igényeinek kielégítése** gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban **biztosítani kell** a számonkérési, értékelési, esetleg – indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – **az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.**
- A részképességzavar tüneteit mutató tanuló egyéni fejlesztése, külön oktatása intenzív terápiás céllal szervezett átmeneti formának tekinthető, melyet csak súlyos állapotok esetén célszerű alkalmazni, és amelynek célja, hogy a tanuló minél előbb visszakerüljön az őt integrálni képes környezetbe.

4.6.5.1 Diszlexia, diszgráfia

A **diszlexia** a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független **olvasási és helyesírási gyengeség**. Háttérében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókinccs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz.

Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A **súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis**, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva **nagyon lassú az írás** megtanulásának folyamata. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

Az írás külalakjában megjelenő tünetek:

- a) tájékozódási nehézség a vonalrendszerben, a leírt betűk nagysága egy szón belül is erősen változó, a betűk dőlésszöge következetlen, a betűformák szabálytalanok,
- b) gyakori az átírás, áthúzás, összefirkálás, a zárójel,
- c) hiányoznak, vagy torzulnak a betűkapcsolatok,
- d) gyakori a nyomtatott és írott betűk tévesztése.

Jellemző a helyesírási készség általános gyengesége:

- a) feltűnőek a tükörírási elemek, a fölösleges betűelemek, a betű-, szótag-, szókihagyások,
- b) diktálás után betű, szótag, szó ki- és elhagyása fordul elő, a tanuló a szöveget módosítja, esetleg értelmetlen mondatokat ír,
- c) a tanuló kapcsolási nehézségekkel küzd, írásban is téveszti a szó- és mondatstruktúrát.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordinációs gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató-elemző, vagy diszlexia prevenció módszerrel,
  - az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
  - a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
  - az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
  - az olvasásképtelenséget szövegek auditív tolmácsolásával, az írás segítségét gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával kell segíteni.

4.6.5.2 Diszkalkulia

A **diszkalkulia** különböző **számítási műveletek**, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának **nehézsége** más (pl. olvasás, írás, idegen nyelvtanulás) iskolai teljesítmények jó színvonala mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem. A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
  - a testséma kialakítása,
  - a téri relációk biztonsága,
  - a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
  - a szerialitás erősítése,
  - számfogalmak kialakítása és bővítése,
  - segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
  - a fogalmak, így a műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
    - a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

4.6.5.3 Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok megvalósítása, a kerettantervekben meghatározott követelmények teljesítése általában lehetséges. A NAT **kiemelt fejlesztési feladatai** közül kiemelt hangsúlyt kap a **Kommunikációs kultúra**, az **Énkép és önismeret**, valamint a **Testi és lelki egészség**, mivel ezen a területen koncentrálnak a pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók sajátos nevelési igényei.

A kerettantervekben meghatározottakhoz képest módosul(hat)nak a következők:

Diszlexiás, diszgráfiás tanulók oktatása során:

Magyar nyelv és irodalom: műveltségi területen: a beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése

Az élő idegen nyelv: A nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése, szükség esetén szűkített tartalom a helyi tantervekben.

Művészetek: A műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe.

Testnevelés és sport: Szenzoros integrációs programok a terápiák beállítása és/vagy gyógy úszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása célszerű.

Diszkalkuliás tanulók oktatása terén:

Matematika: A választott kerettantervekben meghatározott minimális követelményeinek teljesítése érdekében kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása.

Módszerek:

- egyéni felzárkóztató program,
- korrepetálások, differenciált foglalkozások,
- helyes tanulási módszerek hangsúlyozása,
- önbizalomra nevelés sikerélményhez juttatással,
- állandó pozitív visszacsatolás, a legkisebb eredmény dicsérettel történő elismerése.

Tekintve, hogy az **ezzel a problémával küzdő gyerekek száma alacsony**, kb. 15-20%, az őket segítő program az iskolai **gyógypedagógus irányításával**, az osztályban tanító tanárok részvételével végrehajtható személyre szóló feladat.

Kimenetele:

- Ha a probléma a **tananyag megértésének átlagosnál lassúbb folyamata, egyéni korrepetálással** segítünk.
- Ha az egyéni tanulási sebesség (a bevésés időtartama) kisebb a csoportra jellemző átlagnál, a tanuló **hosszabb felkészülési időt kap, egyénileg ütemezzük tanulmányai számonkérését.**

4.6.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánk tanulóinak szociális-anyagi helyzete heterogén. Ezt a tényt figyelembe véve:

- **Pályázati lehetőségeket** kihasználva próbálunk anyagi támogatást szerezni a tanulmányaikban, magatartásukban helytálló rászorulóknak.
- Kirándulások, iskolai szervezések tekintettel vagyunk az érintett csoport (osztály) anyagi helyzetére. Ugyancsak önmérsékletet tanúsítunk az érettségiző évfolyam költséges programjainak tervezésekor.
  - Olyan – költséges – tábort, nyaralást, programot, amely nem minden gyerek számára elérhető, tanítási idő alatt szülői kezdeményezésre sem szervezünk.
  - Olyan kedvezményeket próbálunk szerezni, amelyek hozzásegítik a diákokat kulturális igényeik minél kevesebb költséggel járó kielégítéséhez (színházi kapcsolatok, filmkölcsönzés).
  - Pályázatokon nyert pénzzel próbáljuk bővíteni az iskola kulturális kínálatát.
  - Tanulmányi eredménytől függően változhat az alapítványi támogatás összege.
  - Kiemelkedő tanulmányi- és sporteredményekkel rendelkező tanulóink ösztöndíj támogatásban részesülhetnek, melyet az iskola fenntartója, az Altisz Alapítvány kuratóriuma szavaz meg számukra.

5. Az iskolaközösség

5.1 Nevelőtestület

Az AAG szakmai, pedagógiai, információs, koordinációs fóruma a **nevelőtestületi konferencia**. A nevelőtestület hozza létre az iskola programját, tanterveit, lehetőséget biztosít minden pedagógusnak az egész iskola ügyeiben való tájékozódásra, szakmai pedagógiai kezdeményezéseinek iskolai bevezetésére, problémáinak megvitatására. A **nevelőtestület feladatait havi rendszerességű konferenciáin** teljesíti. A konferenciák a személyi ügyek (tanuló, pedagógus) kivételével nyilvánosak. A konferencián az iskola minden pedagógusa részt vesz; döntési jogosultsága van.

A nevelőtestület határozatait nyilvánosságra kell hozni, döntéseivel szemben az intézményvezetéshez illetve a fenntartóhoz lehet fellebbezni. Az iskola **stratégiai ügyeiben hozott döntéseit a kuratórium ellenjegyzi**. (Egyet nem értés esetén kompromisszum elfogadása javasolt). A nevelőtestület a tanév zárását követően **értékeli az iskola munkáját, meghatározza a következő időszak feladatait**, meghallgatja és jóváhagyja az egyes feladatok beszámolóit, szakmai eredményeit. Jogosultságainak megtartásával feladatait önálló kisebb testületeknek, felelősöknek delegálhatja, előírva a rendszeres beszámolást.

5.2 Az patronáló tanárok közössége

Az iskolában szinte valamennyi pedagógus a szaktanári feladatok mellett, patronálási tevékenységet is ellát. A havi rendszerességgel megtartott patronáló tanári egyeztető alkalom a felmerülő **képzési, fejlesztési feladatok, problémák, konfliktusok egyeztető fóruma**. Az információ átadásán, áramlásán túl feladata a tanácsadás, a teendők meghatározása, módszertani támogatás.

5.3 Egyéni feladatok az iskola szervezetében

5.3.1 Iskolavezetés

A tanítás és a tanulás szervezése, a gyerekek személyiségfejlődésének támogatása összetett feladat, ennek iskolai szintű koordinálása, a tanárok munkájának segítése nem kevés feladatot ró az intézményvezetésre.

Az iskolavezetés talán legfontosabb teendője, hogy **a program keretei között tartsa az egyes tevékenységformákat**. A vezetés és irányítás első számú feladata az iskola működtetésében, és a tanügyigazgatás terén jelenik meg. E mellett, a pedagógusok támogatásához folyamatos szakmai instrukciókat, koordinációt, az együttműködés elősegítését kell biztosítani.

5.3.1.1 Igazgató

Az iskola fenntartója által megbízott vezető, az iskola külső fórumok előtti képviselője.

Feladatai:

- 1) Az iskola képviselete és az ágazati szabályozásokban rögzített feladatok.
- 2) A pedagógiai program megvalósulásának felügyelete.
- 3) A pedagógiai munka koordinációja, a pedagógiai problémák kezelése korrekció és szakmai tanácsadás.
- 4) A nevelőtestületi konferencia vezetése.
- 5) A patronáló tanárok feladatának támogatása. feladatok támogatása.
- 6) A pedagógiai munka ellenőrzése.
- 7) A képzés tartalmi koordinációjának felelőse.
- 8) A felvételi előkészítése, az iskolai hagyományok őrzése, szervezése.

5.3.1.2 Igazgató helyettes

Az iskola operatív ügyeinek vezetője, koordinátora.

Feladatai:

- 1) A pedagógiai- képzési feladatok feltételeinek megteremtése, a működés zavartalanságának biztosítása.
- 2) A tanügy-igazgatási feladatok irányítója, ellenőre.
- 3) Az SZMSZ összeállításának és betartásának ellenőre.
- 4) Az iskola képzési rendjének megvalósulásának felelős koordinátora.
- 5) Az órarendek kialakítása, a különböző programok meghirdetése.

- 6) A tantárgyi felügyelet, koordináció.
- 7) A követelmények közzétételének ellenőrzése.
- 8) A vizsgák, az érettségi megszervezésének ellenőrzése.
- 9) A tanulók továbbtanulási irányainak információs rendszerének és a felvételik adminisztrációja.
- 10) Iskolai, országos tanulmányi és más versenyek előkészítése, szervezése.
- 11) Az iskolai tankönyv-, taneszközlista összeállítása.

5.3.2 Pedagógusi feladatok

A program a kötelezően előírt teendőknél lényegesen több munkát és **eltérő feladatok teljesítését** várja el az iskola pedagógusaitól. A személyes pedagógia **alapvető követelménye**, hogy a pedagógusok **teljes személyiségükkel kell, hogy részt vegyenek az iskola életében.**

Az epochális oktatás és a patronáló tanári lét más-más feladatot is ró a tanárookra. Ezen kívül az iskola elvárja a tanároktól a program ismeretét, a döntésekben való részvételt, az együttműködési kényszer pedig folyamatos alkalmazkodást, toleranciát, kompromisszumokat követel.

Az iskola szervezeti szabályzata különböző munkaköri előírásokat fogalmazott meg a szaktanárok számára, de az egyes szakfeladatokon belül is megjelentett sajátos elvárásokat.

5.3.2.1 Szaktanári feladatok

Az iskola gimnáziumi funkciója és sajátos képzési rendszere megkívánja, hogy a szaktanárok **többes szerepben álljanak helyt** az iskolában. Egyrészt a szaktárgyat kiválóan ismerő és tájékozott pedagógusként, másrészt az értelmiségi normák, elvárások birtokában lévő és azokat hitelesen közvetítő tanárként, harmadrész iskolai szülőként.

Ez a hármas szerep gyakran kerül összeütközésbe, mert szaktárgyat tanító tanárként figyelembe kell vennie más oktatási tevékenységformákat, tanítványainak életkorát, tantárgyakhoz-tanárokhöz való viszonyát, sőt más típusú (sport) tevékenységekben elért eredményeit, terhelését is.

A szaktanári feladatok teljesítésének fontos része **a szaktárgyi követelmények közzététele, valamint a tanulók értékelése is.**

Az epochális tanulás, a „klasszikus” tantárgyi tanítás által követelt szaktanári funkciótól **eltérő szakmai feladatok teljesítését követeli** pedagógusaitól. Ebben a tanítási formában **megnő a szervezési, koordináló, előkészületi munka** aránya. A tudatos tervezés, átgondolt előkészületek után szükség van az improvizációs képességre, a spontán helyzetek kezelésére is. A tantárgyi tananyagra fordított idő (epochális óra) időtartama jelentősen hosszabb, és a tananyag feldolgozása során láthatóvá válik az egyes tanulók eltérő ütemű haladása

A szaktárgyak tudása mellett, **kommunikációs szakismeretek, az együttműködési képesség, a kérdéskultúra fejlesztése** válnak még követelménnyé. Az eltérő haladási ütem, a differenciált fejlesztési feladatok megosztott figyelmet követelnek.

A programmal való azonosulás elvárása mellett **fontossá** válik a tanárok **különbözősége is**. Az eltérő felkészültség, az eltérő attitűdök, az eltérő szakmai tudás, az eltérő személyiségjegyek segítségével valósulhat meg a személyre szóló fejlesztés

5.3.2.1 Patronáló tanár

Munkája alapvetően eltér az osztályfőnöki teendőktől. A patronáló tanár **az egyes tanuló felnőtt szakértő segítője, nevelője** („iskolai szülője”), lehetőleg a képzési idő teljes egészében. A patronáló tanár munkáját a többi patronáló tanárral és a szaktanárokkal összehangolva közösen, velük egyeztetve végzi.

Feladatai:

- 1) Minél alaposabban ismerje meg az őt választó tanuló személyiségjegyeit, életét, szociális körülményeit, a családi viszonyait, a tanuló adottságait, érdeklődési körét, motivációs bázisát.
- 2) Közös megbeszélések, egyéni tapasztalatok alapján a szülőkkel egyeztetve személyre szóló fejlesztési programot alakít ki, melyet folyamatosan korrigál.
- 3) Érték- és normaközvetítés, az életkorhoz igazodó mentálhigiénés, önismereti és kommunikációs fejlesztés egyaránt.
- 4) A tanuló pályaválasztásának kialakítása, segítése, az ehhez szükséges képességek fejlesztésének tudatosítása, a reális énkép, a racionális jövőkép megfogalmazása.
- 5) Heti rendszerességű foglalkozáson találkozik közösen patronáltjaival, ahol tájékoztatja a tanulókat az iskolai élet információiról és a következő időszak feladatairól is.
- 6) Rendszeresen alkalmat biztosít a gyerekek számára beszélgetésre, akár négy szemközt, akár közösen, függően a beszélgetés témájától.
- 7) Jogosult a tanuló minden iskolai ügyében eljárni (pl. jutalmazni, fegyelmezni stb.).
- 8) Kapcsolatot a szülőkkel. Tájékoztatja őket a tanuló iskolai munkájáról, pedagógiai, képzési ügyekről éppúgy, mint anyagi kérdésekről, vagy más programokról.
- 9) Részt vesz a havonta tartandó megbeszéléseken, az év végi összegző nevelőtestületi záráson.
- 10) Rendszeresen elemzi a tanulók fejlődését, személyiségének változásait, munkáját, s javaslatot tesz a további időszak feladataira.
- 11) Tájékozódik a tanuló iskolai életéről, tanulmányi eredményeiről, órai, otthoni munkájáról, dolgozat és beszámoló eredményeiről, iskolán kívüli elfoglaltságairól.
- 12) Ellenőri a patronáltjai hiányzásait, nyilvántartja azokat. Információ hiányában tájékoztatja a szülőket, illetve tájékoztatást kér tőlük.
- 13) A feladata a digitális naplóban – igazolni patronáltja hiányzásait, ellenőrizni tanulmányi eredményeit, az azokból fakadó feladatokat a tanulóval, szülővel egyeztetni.
- 14) A bizonyítvány kiállítása a patronáló tanár feladata.

15) Figyelemmel kell kísérnie a tanuló hivatalos nyilvántartásával, tanulói jogviszonyával kapcsolatos feladatokat (gazdasági ügyek, adminisztráció, digitális napló, diákigazolvány, stb.).

5.4. A Tanulók

5.4.1 Jogviszony létesítése

5.4.1.1 Felvételi

Iskolánk évente egyszer, márciusban a nyolcadik évfolyam befejeztével hirdet felvételt kis létszámú 16-23 fős osztályába.

Az iskola minden év októberében megjelenteti és **megküldi** az adott év **konkrét felvételi és lebonyolítási rendjét** a különböző egyesületekben sportoló és intézményünk iránt érdeklődő diákoknak és szüleiknek.

A felvételi kiadvány megjelenését követően **alkalmat adunk arra, hogy a szülők, diákok megismerhessék iskolánkat**, programunkat, továbbá mi is megismerhessük őket.

Az **általános felvételi eljárás keretében** a felvételi vizsgákra minden év decemberében kell jelentkezni, majd a jelentkezési lapokat január-februárban kell leadni.

Bár a felvételt alapvetően a lehetőségek (tehetség, eredményesség, adottságok) határozzák meg, az alapvető és az iskolai tanuláshoz szükséges feltételek szintjét azonban meg kívánjuk vizsgálni. Leendő tanulóink **matematikából, magyar nyelvből központilag** kiadott egységes követelményeket tartalmazó **feladatlapok felhasználásával** felvételiznek a mindenkor tanévi rendeletnek megfelelően.

A matematikai és magyar nyelvi felvételi mellett minden esetben mérni kívánjuk az **idegen nyelv tudásának szintjét** (az egyik idegen nyelvből **minimum gyenge középhaladó szinten kell állniuk** a gyerekeknek, s akik ezt a szintet nem érik el, a jelentkezést követően egyéni felkészüléssel kell elérniük azt tanulmányaik megkezdéséig), illetve **a logikai gondolkodást, kommunikációs képességet**.

A jelentkezők közül a **hozott és szerzett pontok sorrendje alapján** választjuk ki a leendő diákjainkat.

Hozott pontok

Az általános iskolából maximum 50 pontot lehet hozni, mely a hetedik osztály év végi és a nyolcadik osztály félévi osztályzataiból adódik a következő tantárgyakból (tárgyanként maximum 10 pont):

- magyar nyelv és irodalom (átlaga)
- történelem;
- matematika;
- idegen nyelv
- biológia, földrajz, fizika, kémia közül ugyanazon tárgy két osztályzata

Szerzett pontok

A diákok a **felvételi eljárás során írásbeli és szóbeli** megmérettetésen vesznek részt.

Írásbeli felvételi

A felvételi írásbeli vizsga két részből áll. Minden hozzánk jelentkező tanulónak **meg kell írnia a központi, kompetencia alapú matematika**, valamint a **magyar nyelvi dolgozatot**.

Szóbeli felvételi

Iskolánkban a szóbeli felvételi vizsga, **ismerkedő beszélgetésből** áll melynek során megpróbáljuk minél alaposabban megismerni a tanulók önállóságát, nyitottságát, együttműködési készségét, tájékozottságát.

A szóbeli ismerkedést követően **nyelvi szintfelmérőt** írnak a jelentkezők.

Szerzett pontok számítása

A szóbeli vizsgán szerzhető összpontszám 150 pont.

A matematika dolgozattal megszerezhető maximális pontszám 50 pont.

A magyar nyelvi dolgozattal megszerezhető maximális pontszám 50 pont.

A szóbeli vizsgán megszerezhető maximális pontszám 50 pont

Összpontszám számítása

Az összpontszámot a hozott és a szerzett pontok összegeként határozzuk meg.

A megszerezhető maximális pontszám 200 pont

A rangsorolás

A felvételi vizsgán elért, **hozott és szerzett pontszámuk alapján rangsoroljuk** a jelentkezőket.

A sorrend összeállításánál pontazonosság esetén előnybe helyezük kiemelt partnerszervezeteink sportolóit.

5.4.1.2 Átjelentkezés más középiskolából

Iskolánkba az osztályok férőhelyeinek figyelembevételével **tanulmányok közben is fogadunk diákokat más középiskolából**. Az egyes évfolyamokra való átvételről az iskola igazgatója dönt. Az igazgató az átvétel feltételeként különbözeti vizsgát írhat elő. Az átvett tanulónak az iskolánk belső vizsgarendszeréből adódó vizsgakötelezettségnek eleget kell tennie.

Ha a gimnáziumunkba felvételt kérő tanuló előző **bizonyítványát nem magyarországi közoktatási intézetben szerezte**, a felvételénél az igazgató a nemzeti köznevelésről szóló törvény 92.§-a alapján jár el.

5.4.2 Továbbhaladása

A továbbhaladás évenkénti kritériuma: a nevelőtestület határozata alapján az éves szaktárgyi követelmények legalább elégséges szintű teljesítése.

Az igazgató a tanulót kérelmére – részben vagy egészben – **felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól**, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Ebben az esetben a tanulónak az igazgató által **meghatározott időben**, és a nevelőtestület által meghatározott **módon kell számot adnia tudásáról**. Ez iskolánkban elsősorban osztályozóvizsgát jelent. (A tantestület egyéni mérlegelés alapján ettől eltérhet.)

Az igazgató a tanulót kérelmére **mentesítheti a készségi tárgyak tanulása alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi**. A tantárgyi felmentésekkel kapcsolatos kéréseket – az indok megjelölésével - az iskola igazgatójához írásban benyújtani, kiskorú tanuló esetén a szülővel közösen.

Azok a tanulók, akik idegen nyelvből illetve informatikából **előre hozott érettségit kívánnak tenni**, illetve a tanév folyamán valamely tárgy teljes tananyagából szeretnének levizsgázni, lehetővé tesszük számukra. Az előrehozott érettségi vizsga letételének feltétele, hogy a tanuló az adott tanévben, április 15. és április 30. között eredményes osztályozó vizsgát tegyen a hátralévő évfolyamok tananyagából. **Az eredményes osztályozó vizsgákat követően a tanulók felmentést kapnak a tanórák látogatása alól.**

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanítási évben **együttesen meghaladja a 250 órát** illetve az igazolt és igazolatlan mulasztása egy adott tantárgyból **egy tanítási évben a tanítási órák harminc százalékát**, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén **a nevelőtestület engedélyezheti, hogy osztályozóvizsgát tegyen**.

A tanulmányok alatti vizsgáztatás rendjét, a vizsga részeit, az értékelés tantárgyankénti szabályait a pedagógiai program elemeként csatolt - A tanulmányok alatti vizsgákról – című része tartalmazza. A szaktárgyi követelményeket a tantárgyak tantervei rögzítik.

Sikertelen javítóvizsga évismétlést von maga után.

5.4.3 Fizikai állapotának, fittségének, edzettségének mérése

Tanulóin élsportolók, de különböző sportágakban tevékenykednek, így mindannyiunk számára fontos a tanulói teljesítmények mérése, azok összehasonlíthatósága. A mérések során az edzők, a testnevelők saját oktató-nevelőmunkájuk egy fontos területéről kaphatnak visszajelzést, és annak elemzésével javítani tudják munkájuk hatékonyságát.

A terhelhetőség szempontjából leglényegesebb motorikus képességek területén elért pillanatnyi teljesítmény szintjének ismerete kiindulópontot jelent a különféle időtartamú (rövid-közép-hosszú távú) egyénre szabott edzésterveinek elkészítéséhez is. A méréseket minden évben elvégezzük, és az összesített eredményeket a tanév végén az érdekelteknek megküldjük.

5.4.4 Kötelező közösségi szolgálatáról

A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint az érettségi bizonyítvány kiadásához ötven óra közösségi szolgálat teljesítése szükséges, amelyet első alkalommal a 2016. január 1.-je után érettségi vizsgára jelentkező tanulóknak kell igazolniuk. A közösségi szolgálattal kapcsolatos szabályzókat a pedagógiai program részeként mellékeljük.

5.4.5 Jogviszonyának megszűnése

A tanuló jogviszonya megszűnik:

- **önkéntes iskolaváltoztatás miatt**, ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
- **az utolsó évfolyam elvégzését követő** első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján,
- **a tankötelezettség megszűnése után** - ha a szülő a tanuló egyetértésével, nagykorú tanuló esetén a **tanuló írásban bejelenti**, hogy kimarad -, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- tanköteles kor után a **megengedettnél több igazolatlan hiányzás** miatt,
- tanköteles kor után olyan vétség miatt, amely kizárást von maga után.

7. Iskolahasználók az iskolai közéletben

Az iskolai program végrehajtásának legalapvetőbb feltétele, hogy őszinte nyitott légkörben, **mindenki számára módot adjunk** az iskola hétköznapi és stratégiai típusú **problémáinak megvitatására**, az egyén számára fontos problémák megoldására. Az iskolai közélet formálása elsősorban a pedagógusok felelőssége, de a közélet alakítása során csak úgy **végezhetünk sikeres tevékenységet, ha támaszkodunk a tanulói közösségek véleményére, és figyelembe vesszük a szülők ismereteit is.** Minden iskolapolgár alapvető érdeke a demokratikus, nyílt iskolai közélet megteremtése.

Ennek során:

- **A tanulóra vonatkozó döntés nem születhet az érintettek véleményének meghallgatása nélkül**, és csak a szülők egyetértésével hozunk fontos döntést bármely tanítványunkról.
- A mindennapos találkozás alkalmával **a tanárok és a tanulók egyaránt jelzik problémáikat**, a megoldásra váró kérdéseket. Az információk közlésén túl a közösséget vagy az egész iskolát érintő kérések is rendszeresen felszínre kerülnek.
- **A patronáló tanári csoportos - egyéni - beszélgetéseken jelzik egyéni problémáikat**, s ezek következményeit a pedagógusok jelzik a nevelőtestületi megbeszéléseken.
- **A patronáló tanárok közvetlenül tartják a szülőkkel a kapcsolatot**, s egyéni megoldásokkal segítik őket gyermekük nevelésében, problémáikra megoldásokat keresnek, szaktanárokkal, programokkal kapcsolatos kritikai észrevételeiket jelzik az érintett döntéshozóknak.
- **A tanulók évente értékelik a szaktanárok munkáját** előre megadott szempontok alapján.
- **A nevelőtestület minden iskolahasználói (tanuló, szülői) előterjesztést napirendjére vesz**, és indoklással döntést hoz róla.
- **Az AAG képzési szakaszonként szülői, tanulói elégedettségvizsgálatot tart.** Ezen keresztül is biztosítja az egyéni vélemények szervezett formában való megjelenését.

7.1 Tanulók a közéletben

Az AAG tehát különféle szervezett formákat biztosít a folyamatos kommunikációra, az egyedi eseti problémák megoldására biztosítva ezzel a törvényben rögzített szervezett részvételt az iskola életében. **A nevelőtestület külön jogszabályban nem rögzíti a tanulói közösségek**, illetve azok érdekérvényesítő csoportjainak **jogait és kötelezéseit**, mert ezek kialakítása a tanulóközösségek feladata és joga.

A diákpanaszok kezelése

Több fórumon is lehetséges. Ha egy diák úgy véli, hogy őt sérelem érte, szóban és írásban segítségért fordulhat patronáló tanárához, az igazgatósághoz vagy a nevelőtestület bármelyik tagjához. Kiskorú tanuló esetén a szülő is élhet panasszal.

7.1.1 Diákönkormányzat

A diákönkormányzat jogi státusát a közoktatási törvény tartalmazza. Az iskola pedagógiai programja a személyességre építve nem tulajdonít jelentőséget a jogi szerveződésnek, ennek ellenére az döntésjogi rendszerben **rögzíti az diákönkormányzat szervezésének jogát** és feltételeit. A nevelőtestületnek kötelessége támogatni a diákönkormányzat létrejöttét, s amennyiben létrejön legitim diákönkormányzat, az iskola kötelessége minden feltételt megteremteni működéséhez.

A diákönkormányzat maga határozza meg működési rendjét, kompetenciahatárait. A határok meghúzása a törvény keretei között autonóm módon történhet, ezt meghaladó igény estén a nevelőtestületével kell egyeztetni a tanulói igényeket. **Támogatunk minden olyan egyéni és csoportos kezdeményezést, amely a pedagógiai program alapelveivel összhangban van,** és ami a diákok reális igényeit elégíti ki.

7.2 Szülői részvétel az iskolai közéletben

Az iskola feladata, hogy lehetőséget teremtsen a szülő számára, hogy jogait gyakorolhassa, illetve hogy a szülőt segítse kötelessége teljesítésében. E feladatok megvalósítását teszi lehetővé a szülők bevonása az iskolai közéletbe.

- Az iskola biztosítja, hogy a **szülők már az iskolaválasztás időszakában megismerkedhessenek az iskola pedagógiai programjával**, nevelési és oktatási célkitűzéseivel, módszereivel, eszközeivel. Minden év október 31-ig az iskola igazgatója megjelenti a Felvételi tájékoztatót, amelyben tájékoztatást adunk az iskola pedagógiai programjáról.

- A szülők jogaiknak személyesen vagy **a szülői közösségen**, képviselőn **keresztül** szerezhetnek érvényt, illetve **nyilváníthatnak véleményt** az iskolában folyó oktatási és nevelési munkával kapcsolatban.

- A szülők illetve a szülői közösségek feladata különösen, hogy minden olyan esetben **fellépjenek gyermekük (a diákközösség) érdekében**, ahol az iskola megsérti az **egyenlő elbánás elvét és a hátrányos megkülönböztetés tilalmát**.

- A pedagógust, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a gyermek, tanuló felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva harmadik személyekkel szemben **titoktartási kötelezettség terheli**, a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tény, adatot, információt illetően, amelyről a gyermekkel, tanulóval, szülővel való kapcsolattartás során szerzett tudomást. E kötelezettség a foglalkoztatási jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki a nevelőtestület tagjainak egymás közti, a tanuló fejlődésével összefüggő megbeszélésre.

- A nevelőtestület **a közvetlen kapcsolat több módját** is kínálja a szülők számára:

– családlátogatás (szükség esetén)

- fogadóóra
- szülői értekezlet
- nyílt nap
- tanítási óra megtekintése (bármikor, ha a szaktanár jóváhagyja)
- iskolai rendezvények látogatása
- osztályfőnöki vagy egyéb szaktárgyi óra, délutáni foglalkozás megtartása
- kirándulás szervezése, azon való részvétel

- A szülők képviselői **részt vehetnek a fenntartó alapítvány és a szülői közösség munkájában.**

- **A pályaorientációs munka** során előadást tarthatnak, diákköröket vezethetnek, rendkívüli tanórát tarthatnak.

- A szülők illetve szülői szervezet sokat segíthetnek az **iskola egészségnevelési és környezet-nevelési programjának sikeréért.** Kapcsolatot építenek ki az iskola egészségügyi szolgálattal (iskolaorvos, védőnő), gyermekük egészségi állapotáról, betegségeiről a gyermek érdekében tájékoztatják a patronáló tanárt.

- Szorgalmazzuk **közös** tanár, szülő, diák **kirándulások** szervezését.

- Az iskola minden olyan szülői kezdeményezést szívesen fogad, amely a pedagógiai program megvalósulását segíti, és lehetőségeihez mértén támogatja.

8. Az iskola kapcsolatrendszere

Fenntartónkkal, az Altisz Alapítvánnyal a kapcsolatunk konfliktusmentes. Törekvéseinket, céljainkat erkölcsileg és anyagilag is támogatják. Bármilyen jellegű problémánk megoldásában segítőkészségükre, tanácsaikra bizton számíthatunk. Utasításaitak kellő időben, a szükséges magyarázatokkal, segédletekkel kapjuk meg. A fenntartótól érkező anyagok világosak, érthetőek, jól követhetőek.

8.1 A szülőkkel való együttműködés, kapcsolattartás formái

Az **értékközvetítésben a szülők a legfontosabb partnereink**, így iskolánk és a szülői ház között sajátos kapcsolatrendszer alakult ki.

Fontosak a szülők, hiszen ők bízzák meg intézményünket, gyermekeik nevelésével, oktatásával. Ebben a minőségükben az intézménnyel szemben elvárásaik vannak, s ezeknek – a diákok – érdekét szem előtt tartva meg akarunk felelni. Ezért iskolánk jellegénél és helyzeténél fogva **igényli a jó partneri viszony kialakítását**.

A szülőkkel fenntartott kapcsolatunkban **legfontosabb teendőink**:

- Megismertetni őket az általunk elsődleges fontosságúnak tekintett értékekkel.
- Tiszteletben tartani azt a jogukat, hogy gyermekeiket védjék.
- Megismerni a tanulók iskolán kívüli életét, magatartását, jellembeli erősségeit, esetleges hiányosságait.

A szülői segítség és kontroll megvalósulási formái:

- A fenntartó Altisz Alapítvány **kuratóriumi tagjai közt helyet foglal a szülők képviselője**.
- Iskolánk életét, óráit, rendezvényeit **nyilvánossá téve bepillantást nyerhetnek** az intézményben folyó oktató-nevelőmunkába.
- Iskolánk támogatja a szülői közösség munkáját.
- Az iskolába történő felvétel során, és a későbbiekben is a szülő **rendszeresen egyeztethet** a szaktanárokkal, a diák patronáló tanárával és edzőjével gyermeke tanulmányi és sportolói előmenetelével kapcsolatban.

A szülői tájékoztatás, információáramlás formái:

- **Folyamatos és rendszeres tájékoztató** a patronáló pedagóguson keresztül az iskolai munkáról, eredményekről, sikerekről, a felmerülő problémákról, a gyermek személyiségének alakulásáról.
- A **szülők bevonása** minden fontos döntésbe, az egyéni terhelés kialakításától (fakultációk, nyelvi szintek, tehetséggondozás) egészen a pályaválasztásig.
- Rendszeres tájékoztatás az év során megtartandó **szülői értekezletek és fogadóórák során**.

A harmonikusabb együttműködés érdekében javasoljuk, hogy a szülők ismerjék meg a továbbhaladás követelményeit, kapcsolódjanak be - amennyire csak lehetséges - gyermekük iskolai életébe, s kísérik figyelemmel azt.

A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái

A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai tanítás- nevelés-tanulás folyamatának **három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője**. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

A szülőknél joguk van minden olyan a gyermeküket érintő információhoz, amely gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

A szaktanári fogadóórák, az évi szülői értekezletek, továbbá – szükség esetén – a szülő vagy pedagógus által kezdeményezett beszélgetések a **kapcsolattartás fórumai**, valamint az elektronikus napló. A szülő naprakész információkhoz juthat gyermeke tanulmányi előmeneteléről az elektronikus értékelési és haladási napló nyomán követésével.

A **tanulók iskolai életének legfontosabb jellemzője a kiszámíthatóság, a pedagógusok iránti bizalom, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör, a diáktársakkal és a pedagógusokkal kialakított kapcsolat.**

8.2 Kapcsolat a sportegyesületekkel, edzőkkel

Iskolánk kapcsolatrendszerének meghatározó, és befolyással bíró eleméről szeretnénk egy pár szóban beszámolni. Programunkban, oktatási- nevelési tevékenységünkben **fontos szerepet szánunk az egyesületekkel és az edzőkkel fenntartott folyamatos, informális kapcsolatnak**, hiszen tevékenységünk során figyelemmel kell lennünk egymás munkájára, annak kiegészítésére, segítésére.

Az egyesület és az edzők bekapcsolódása intézményünk pedagógiai munkájába:

- A pedagógiai program egyes elemei - a **tanulók órarendje, terhelhetősége** - az edzői csoporttal *egyeztetve* alakulnak ki.
- A tanulói túlterhelés elkerülése érdekében mindkét fél *engedményeket, könnyítéseket tesz edzési tervében, illetve a tantervben.*
- Az egyesületek, szövetségek az edzőtáborokról, versenyekről megfelelő időben írásos formában értesítik iskolánkat, segítve munkánkat.

8.3 Kapcsolataink más intézményekkel

Az iskola kapcsolatot tart fenn számos **alapítványi fenntartású iskolával.**

A kapcsolattartás kiterjedhet a tantervi egyeztetés, közös versenyek, rendezvények területére.

Kapcsolatot tartunk az Magyar Olimpiai Bizottsággal és annak háttérintézményeivel, a szakmai egyesületekkel, a vizsgaközpontokkal, a szakmai közéletet irányító, szervező intézményekkel.

Hangsúlyt helyezünk arra, hogy minden **pályázati lehetőséget kihasználjunk**. Ennek – az anyagi lehetőségeink javításán túl, sőt az előtt – az a célja, hogy a pályázatok által növeljük intézményünk innovációs tevékenységét, megismerjük más országok pedagógiai-szakmai tevékenységét, illetve megismertessük magunkat.

Iskolánk nyitott intézmény: tevékenységünkbe bárki bepillanthat, aki meg akar ismerkedni eredményeivel, feltételeivel és hátterével. Nyitott az iskola az alaptevékenységeivel közvetett kapcsolatban álló feladatok előtt is (tankönyvírás, segédanyag-készítés, szaktanácsadás, stb.).

8.4 Az iskola népszerűsítésének formái

- az iskola honlapján
- a hivatalos pályaválasztási kiadványokban történő megjelenés,
- tanulóinkon keresztül,
- nyílt nap szervezése,
- fogadóóra meghirdetése az érdeklődő szülőknek,
- eredmények nyilvánossága

9. Az iskola helyi tanterve

A helyi tanterv az iskola oktató - fejlesztő **tevékenységének átfogó terve**, tehát az intézmény tantárgyi és óraterve. Magában foglalja az iskola pedagógiai programjából, céljából, értékrendjéből kiindulva a tanítandó tantárgyakat és az éves óraszámokat, valamint azok tartalmát.

9.1. Óraszámok-tantárgyak

A kerettantervi órakeretekhez igazodva, valamint az iskola speciális oktatásszervezési formáját figyelembe véve a nevelőtestület meghatározta a **tárgyak időkeretét** és a fejlesztési feladatok **tevékenységformáit**.

9.1.1 Kötelező tantárgyak

Epochális formában oktatott tantárgyak

A tantárgyak többségét a képzési rendhez igazítottan. **epochális rendszerben tanítjuk**.

Heti, napi rendszerességgel tanított tárgyak

E tantárgyak jellege **nem teszi lehetővé az epochális rendszert**, ezért ezeket a teljes képzési időszakban, heti órarendi megosztásban tanítunk.

Ide tartoznak:

- az egyéni tanulást is igénylő tárgyak, melyeket folyamatosan kell gyakorolni: ilyenek az **idegen nyelvek**,
- a **szakosztályi formában**, az erőnléti **edzésekben** és a testnevelésórákon megjelenő mindennapos **testnevelés és sport**;
- a beszélgetést igénylő, egyéni vagy csoportkeretben folyó patronáló tanári **foglalkozások**.

9.1.2 Választható tantárgyak, foglalkozások

Iskolánkban a képzés utolsó két évfolyamán választható tantárgyak célja és feladata a kétszintű érettségi vizsga közép, valamint emelt szintjére, illetve a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítés. A **tantárgy választásának lehetőségével minden tanuló élhet**. A választás önkéntes. **Egy tanuló legfeljebb két tárgyat választhat**. A választott tantárgy éves óraszámja legalább 72, ill. 64 óra. (A választott tantárgyra való jelentkezés 2 évre szól.)

A kötelező érettségi tárgyakat **középszinten** az osztály együtt tanulja, a **választott érettségi tárgy** esetében a választott tárgynak megfelelően **külön csoportban** (kötelező érettségi fakultáció) sajátítják el a kimeneti követelményeket.

Az **emelt szintű érettségi vizsgára készülők** szintén külön csoportban, sajátítják el az emelt szintű tananyagot.

9.1.2.1 A tantárgy és pedagógus választás alapelvei

A következő tanévre szóló választható tantárgyak körét a **tanulók igényeinek felmérése alapján** állítjuk össze.

A **választott órára való jelentkezés** a 10. évfolyamosok körében **írásban történik**, legkésőbb május 10-ig, amelyet a tanuló a szorgalmi időszak végéig módosíthat. Amennyiben 11. -12. évfolyamon jogviszonyt létesít a tanuló, a jogviszony létesítésétől számított 2 héten belül írásban nyilatkoznia kell a kötelezően illetve szabadon választott tárgyokról.

Iskolánk kis létszámára tekintettel a kötelezően, illetve szabadon választott vizsgatárgyak **csoporthétszámát nem minimalizáljuk**.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak **lehetőséget adunk**, hogy **megjelöljék, melyik tantárgyat** szeretnék tanulmányaik során folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, **biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a tanórák vezetésére**.

A választott órán való részvétel a tanítási év végéig kötelező. A választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

9.1.2.2 Hit és erkölcsstan oktatásáról

A kötelező Hit- és erkölcsstan tanulására iskolánk lehetőséget biztosít tanulói számára. A Hit- és erkölcsstan oktatása **megvalósulhat** a történelmi egyházak szervezésében történő **hitoktatással**, illetve az iskola által **kötelezően megtartott etika** tárgy keretén belül.

9.1.3 Tantárgyi keretek

Az eddig ismertetettek alapján, iskolánk **óraterve** a következőképpen alakul.

9.1.3.1 A képzés éves óraszámai a 2013/2014 -es tanévtől (felmenő rendszerben)

	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
		sz. terv. hozzáad		sz. terv. hozzáad		sz. terv. hozzáad		sz. terv. hozzáad
Magyar nyelv és irodalom	150 (e)	6	150 (e)	6	150 (e)	6	150 (e)	22
Első idegen nyelv*	108		108		108		96	
Második idegen nyelv**	108		108		108		96	
Etika					36 (e)			
Matematika	120 (e)	12	120 (e)	12	120 (e)	12	150 (e)	54
Történelem	90 (e)	18	120 (e)	18	120 (e)	12	120 (e)	24
Biológia egészségtan			72 (e)		72 (e)		32 (e)	
Fizika	72 (e)		72 (e)		72 (e)			
Kémia	72 (e)		72 (e)					
Földrajz	72 (e)		72 (e)					
Ének-zene- ritmus	36 (e)		36 (e)					
Vizuális kultúra	36 (e)		36 (e)					
Művészetek					72 (e)		64 (e)	
Dráma és tánc / Mozgóképkultúra és médiaismeret	36 (e)							
Informatika	36 (e)		36 (e)					
Életvitel és gyakorlat							32 (e)	
Testnevelés***	180		180		180		160	
Patronáló tanári foglalkozás	36		36		36		32	
Érettségi felkészítő****					72 (e)		64 (e)	
Összesen:	1152	36	1188	36	1147	30	996	100
Átszámított heti óraszám:	32	1	32,1	1	31	0,8	31,1	2,7

Megjegyzések:

1. (e) epochális 80 perces tanítási óra,
2. Az epochális tananyag-feldolgozásnak köszönhetően magyar nyelv és irodalom, történelem és matematika tárgyból az alapóraszámnál magasabb az óraszám, hiszen ezek az alapozó tárgyak.
3. * Az első idegen nyelvet a B2 szint eléréséig kell tanulni, azt követően szabad a döntés a felsőfokú vagy szinten tartó foglalkozás. vagy a tárgy leadása között.
4. ** A második idegen nyelvet a B2 szint eléréséig kell tanulni, azt követően szabad a döntés a felsőfokú vagy szinten tartó foglalkozás. vagy a tárgy leadása között.
5. *** A mindennapos testnevelés keretén belül heti két órát a tanulók egyesületükben végzett sporttevékenységükkel váltanak ki.
6. **** A kötelezően választható érettségi tárgyak a középszintű érettségi eléréshez szükséges tantervi órásszámmal kerültek a minimális órázámba, az emelt érettségi többlet órásszámai növelik a tanulók iskolai óráit.

9.1.3.2 A képzés éves óraszámai a 2013/2014 -es tanévtől (kimenő rendszerben)

	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	150 (e)	150 (e)	150 (e)
Első idegen nyelv*	108	108	96
Második idegen nyelv**	108	108	96
Matematika	120 (e)	120 (e)	150 (e)
Történelem	120 (e)	150 (e)	120 (e)
Biológia egészségtan	60 (e)	90 (e)	
Fizika	60 (e)	72 (e)	
Kémia	60 (e)		
Földrajz	60 (e)		
Ének-zene	30 (e)		
Rajz -vizuális kultúra	30 (e)		
Informatika		90 (e)	30 (e)
Testnevelés***	180	72	72
Patronáló tanári foglalkozás	36	36	32
Érettségi felkészítő****		120 (e)	120 (e)
Összesen:	1134	1044	858
Átszámított heti óraszám:	31,5	29	26,8

Megjegyzések:

1. (e) epochális 80 perces tanítási óra,
2. * Az első idegen nyelvet a B2 szint eléréséig kell tanulni, azt követően szabad a döntés a felsőfokú vagy szinten tartó foglalkozás. vagy a tárgy leadása között.
3. ** A második idegen nyelvet a B2 szint eléréséig kell tanulni, azt követően szabad a döntés a felsőfokú vagy szinten tartó foglalkozás. vagy a tárgy leadása között.
4. *** A mindennapos testnevelés keretén belül heti két órát a tanulók egyesületükben végzett sporttevékenységükkel váltanak ki.
5. **** A kötelezően választható érettségi tárgyak a középszintű érettségi eléréshez szükséges tantervi óraszámmal kerültek a minimális óraszámba, az emelt érettségi többlet óraszámai növelik a tanulók iskolai óráit.

9.2 A tankönyvek kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A **tankönyvválasztásnál** figyelembe vesszük, hogy az új Nemzeti Alaptanterv alapján kerettantervek felhasználásával készült helyi **tantervben leírtaknak tartalmilag megfeleljenek**.¹

A nyomtatott eszközök mellett több tantárgyban **elektronikus forráshasználattal** (CD, DVD) **is élnek** kollégáink.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál **egyéb eszközökre is szükség** van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, stb.). Ezeket, a tantárgyak feldolgozásához szükséges tanulói taneszközöket az órát tartó pedagógus határozza meg az iskola helyi tanterve alapján.

A taneszközök kiválasztásánál a következő **szempontokat** vesszük figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók, illetve árukban kedvezőbbek,
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév júniusában, szóban és írásban tájékoztatjuk.

Az iskola igazgatója minden évben a jogszabályoknak megfelelően a tankönyvfelelősi feladatokkal egy kollégát megbíz, aki a tankönyvek tanulókhoz való eljuttatását a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. szerződése alapján, megszervezi.

A nyilvánosságra hozott egyéb taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

---

¹ A kiválasztott tankönyvek konkrét meghatározása tanévenként történik.

10. Érettségi vizsga

10.1 Középszintű érettségi vizsga

A kötelező tanórákon való részvétellel vállaljuk a **középszintű érettségire** való **felkészítést** a következő tantárgyakból:

- magyar nyelv és irodalom
- történelem
- matematika
- informatika
- idegen nyelvek
- kémia
- biológia
- földrajz
- fizika
- testnevelés

10.2. Emelt szintű érettségi

A kötelező tanórákon túl a tanuló választása alapján **fakultációs csoportokban** vállaljuk az **emelt szintű érettségire történő felkészítést** a következő tantárgyakból:

- idegen nyelv
- matematika - matematika tagozaton
- biológia
- informatika

10.3. Érettségi vizsga témakörei

A középszintű és emelt szintű érettségi vizsga témaköreit az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló rendeletnek megfelelően vesszük figyelembe. Ezen információkat a tanulók számára az iskolai honlapon történő folyamatos megjelenítéssel elérhetővé tesszük.

11. Érvényességi rendelkezések

Jelen pedagógiai program érvényességi ideje

A jelen pedagógiai programban foglaltak igazgatói jóváhagyás után lépnek hatályba, a 2013/2014-es tanévtől.

A pedagógiai program módosításának módja, lehetséges indokai

A pedagógiai programban foglaltak **nevelőtestületi határozattal** módosíthatók. A módosítás tényszerű felsorolása mellett csatolni kell a változtatás rövid indoklását is.

A módosítás lehetséges indokai:

- jogszabályi előírások változása;
- az fenntartó írásbeli kérései, utasításai;
- a szülői szervezet, diákság képviselőinek írásbeli javaslata.

A pedagógiai program felülvizsgálásának mechanizmusa

A pedagógiai program megvalósulását az **iskolavezetés évente értékeli** megvitatottan a nevelőtestület előtt. A belső döntéssel nem megvalósítható változtatásokra javaslatot tesz az iskolafenntartó felé.

A tantárgyi programokban, a tantervekben foglaltak megvalósulásának mértékét a nevelőtestület évente értékeli és az új tanévben már **az éves munkatervek összeállításánál ügyelnek megoldható problémák elrendezésére.**

A szülői szervezet és a diákság képviselői is vizsgálhatják a **pedagógiai programban foglaltak megvalósulását. Megállapításait, javaslataikat írásban eljuttatják az iskolavezetéshez.**

12. A program további elemei

A pedagógiai program részét képezik:

- A tanulmányok alatti vizsgák részletei
- Az iskola egészségnevelési programja (egészségnevelési elvek)
- Az iskola környezeti nevelési programja (környezeti nevelési elvek)
- A közösségi szolgálat teljesítésének elvei és gyakorlata

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA
ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK